

UJ KELET FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ד"ר א. מרטון ז"ל

10 FONT (értékcsökkentéssel) 12 OLDAL TEL-AVIV, 1979 AUGUSZTUS 10., péntek 9447. szám

Carter elnök és Vance külügyminiszter:

»Az amerikai politika nem változott!«

A PFSz vezetői: „Nincs messze az idő, amikor Amerika elismeri majd a PFSz-t”

Washington (—). Carter elnök és Vance külügyminiszter erélyesen elutasították Mose Daján külügyminiszter vádjait, melyek szerint az amerikai kormányzat megváltoztatta volna politikáját Izráel fel szemben.

Ezt egyébként — mint jelentették — az amerikai külügyminiszterium szóvivője még a találkozó előtt hangoztatta.

Kategórikusan leszögezni kívánom, hogy semmiféle változás sem állott be az Egyesült Államok bari politikájában és kötelezettség vállalásában Izráel iránt — hangoztatta a Vance által kiadott nyilatkozat.

Ugyanezt az álláspontot hangoztatta Carter elnök az izráeli nagy követség, amikor szerdán — izráeli időszámítás szerint az esti órákban fogadta a Fehér Házban.

Diplomáciai megfigyelők azonban meg vannak győződve arról, hogy

a barati haneu megnyugtató célnak nyilatkozatok mögött tovább folvik a komoljkált amerikai kezdeményezés a PFSz részvételével azzal a céllal, hogy előkészítsék a talajt a palesztinok bevonásához a tárgyalásokban.

A Carter elnök és Evron közötti múlt héti találkozó után az izráeli nagykövetség azt mondta, hogy továbbítja kormányának az elhangzottakat kiértékelés céljából. Mint jelentették, az UPI hírügynökség szerint Carter elnöknek szándékában állt felszólítani Evront, hogy Izráel vonja ki az amerikai gyártmányú ágyukat Líbanon területéről. Tegnap olyan amerikai jelentés érkezett, hogy Izráel, amerikai nyomásra már megtette ezt.

izráeli részről azonban nem erősítették meg.

Beirut, (Reuter). — A PFSz vezető körében az a vélemény alakult ki, hogy az Egyesült Államok külpolitikája „pozitív irányban változott” és nincs messze az idő, amikor az USA hivatalosan is elismeri a szervezetet.

A Reuter angol hírügynökség beiruti munkatársának értesülése szerint a terrorista vezérek örömmel fejezték ki a változás felől és megjegyezték: „Erre annak ellenére kerül sor, hogy Izráel vezetői bennünket csak a gyilkosok szindikátusának neveznek.”

Az amerikai külpolitika nagyon bonyolult, annak vezetői nem mindig logikus alapon nyilatkoznak meg és különösen Carter elnök beszédei tartalmaznak sok ellentmondást — ami a közkeletű helyzetet illeti — hangsúlyozzák a PFSz vezetői, akik egy új politikai fogalommal gazdagították a nemzetközi politika szótárát: Carter cikk-cakkról beszélnek.

Gyors változásra nem számítanak a terroristák, akik jól tudják, hogy az USA-ban már javában folyik — egyelőre csak a kulisszák mögött — a következő választás előkészítése. Tényleges politikai irányváltást akkor remélnék, ha majd újráválasztják Cartert, illetve új elnök kerül a helyébe.

Végző fokon nem tartják kétségnek a PFSz vezetői, hogy Amerika kénytelen lesz előbb-utóbb el

ismerni, sőt támogatni is a szervezetüket, akár csak azok a politikusok, akik az európai országok élén állnak.

BEN GÁL TÁBORNOK:

»A Gálil fontosabb, mint a Golán«

Ben Gál tábornok, az északi hadtest parancsnoka tegnap azt a véleményét hangoztatta, hogy a gálili arab lakosság felfogása aktív módon Izráel-ellenes, s „rémítő fekélynek kell tekintenünk a jelenéget”. A tábornok azt javasolja, hogy egyetlen megoldásként erősíteni kell a gálili zsidó településeket.

Két terrorista a bíróság előtt

A rechovoti katonai bíróságon tegnap megkezdődött a két palesztinai terrorista bünpere, akik részt vettek a múlt év márciusában, a Haifa-tel-avivi országúton végrehajtott nagyszabású terrorista akcióban, amely a tömegmészárlás arányait öltötte.

Mint emlékeztet, 34 ember halt meg a támadás során és hetvenkét ember megsebesült.

Számos terrorista is életét vesztette az akció folyamán, s a két életben maradt — az egyik 19 éves, a másik 22 esztendő — teg

Szádát bírálja az olajtermelő arab államokat

„Kerestetek az egyiptomi katonák vérén és most nem tudjátok, mit csináljatok a sok pénzzel...”

Kairó, (UPI). — Anuár Szádát, Egyiptom elnöke a legutóbbi beszédében bírálta az olajtermelő arab államokat, amelyekről azt mondta, hogy az 1973. évi — a jom-kipur — háboruban meggazdagodtak az egyiptomi katonák vérén és most nem tudják, mit csinálnak a sok pénzzel.

Annyi bizonyos, hogy a rendelkezésükre álló nagy összegeket nem megfelelően használják fel ezek az államok — jelentette ki Szádát.

„Okosabban tennék ezek az országok, ha Egyiptomot támogatnák a jövőben is. Oktalanság a részéről, hogy megszüntették országunk gazdasági segélyezését, csak azért, mert békét kötöttünk Izráellel” — mondotta.

Szádát jelenleg Alexandriában

üldül, onnan irányítja az egyiptomi politikát. Ugyyszólván naponta fogad különböző küldöttségeket és a kormány tagjaival is rendszeresen tanácskozik. Tegnap az egyiptomi szakszervezeti mozgalom ve-

zetői keresték fel és a tiszteletükre rendezett fogadáson mondott beszédében bírálta az olajtermelő arab államok vezetőit.

Az egyiptomi elnök így fejezte be a beszédét: „Az egyiptomi katonák nagyszabású harcát 1973-ban s ez a háborús siker tette lehetővé az olajtermelő arab országok számára az olaj árának négyeszeresére emelését rövid idő alatt...”

Jeruchám Mesel:

»Simon Peresz marad a Munkapárt vezéré!«

— „Jicchák Rábin könyve által, a szerző lejárhatja önmagát” —

A rádió munkatársa tegnap megpróbált nyilatkozatot kapni a Munkapárt számos vezetőjétől a Rábin-könyvben foglalt súlyos vádaskodásokkal kapcsolatban, amelyeket Simon Peresz — saját kormányának volt hadügyminisztere — ellen hangoztat.

A legtöbb politikus elhárította a kérdést, mondván, hogy a könyvet még nem olvasta, s egy tévé-riport alapján nem akar véleményt formálni ilyen fontos ügyben. Ezzel szemben Jeruchám Mesel, a Hsztadrut főtitkára nem zárkózott el és nyilatkozatában élesen elítélte Rábin módszerét, „amely által annak szerzője csak önmagát járhatja le” — mondotta.

Mesel szerint nem kétséges, hogy Peresz marad a Munkapárt vezéré és ezen nem változtatnak a Rábin által hangoztatott rágalmak.

Megjegyzendő, hogy Mesel korábban Jicchák Rábin elszánt híve volt és amikor a két politikus a miniszterelnökséget mérközött meg a pártvezetőség előtt, a Hsztadrut főtitkára Rábint támogatta.

A Munkapárt titkársága tegnap este megtárgyalta a Rábin könyvben foglalt rágalmakat és egységesen támogatásáról biztosította Simon Pereszt, a párt vezérét.

A párt politikai irodája napokon belül napirendre tűzi és megtárgyalja a Rábin-könyvet, illetve annak konzekvenciáit.

A párt titkárságának tegnap esti ülésén többen azt követelték, hogy „alkalmazzanak szankciókat a párton belül Rábinnal szemben.”

Ceausescu nemzetközi konferenciát javasol a Palesztina-kérdésről

Nicola Ceausescu, Románia államelnöke, egyben a román kommunista párt főtitkára azt javasolja, hogy nemzetközi konferencia foglalkozzék a Palesztina-probléma megoldásával. Az Egyesült Államok, a Szovjetunió, az arab államok és Izráel, illetve a palesztinai képviselője vennék részt a konferencián.

A román államelnök Jicchák Rábinnak, Izráel volt miniszterelnökének fejtette ki az elképzelését. Mint ismeretes, Rábin néhány napot Romániában töltött és Ceausescu fogadta.

Rábin azt válaszolta, Románia elnökének, nem valószínű, hogy ilyen széles alapokon megszervezhető a palesztinai problémával foglalkozó nemzetközi értekezlet. Bukarestből hazatérően Rábin Kneszet-képviselő felkereste Benjamin miniszterelnököt és beszámolt neki a Ceausescuval folytatott eszmecsereéről.

Peking vádolja a vietnámi vezetőket:

»Áttelepítik lakóhelyeikről a Vietnámban élő kínaiakat«

Peking, (UPI). — A kínai kormány szóvivője tegnap azzal vádolta meg a vietnámi vezetőket, hogy a lakóhelyeikről az ország lakatlan vidékeire telepítik a Vietnámban élő kínaiakat és ezzel egyetlen céljuk van. Azt akarják elérni, hogy éhen haljanak.

A nyilatkozatra azt követően került sor, hogy Fuang Vaan Haan, a vietnámi kommunista párt politikai irodájának volt tagja, aki Pekingbe menekült, a kínai

fővárosban sajtófogadást tartott néhány nappal ezelőtt és ott ismertette, hogy a vietnámi kormány újabbán átgondolt intézkedéseket fogantat az országban élő kínai kisebbséggel szemben.

A vietnámi politikus a többi között ezeket mondotta a sajtófogadáson: „A vietnámiak rosszabbul bántanak az országban élő kínaiakkal, mint Hitler annak idején a zsidókkal...”

VIDEOKOL 77
SZINES ÉS FEHÉR-FEKETE
TELEVIZIÓK JAVÍTÁSA
ÉS ÉVES BIZTOSÍTÁS
mindenféle televízió számára
Privát antennák felszerelése
783828 • 785289

SZÉFEK

PÁNCELKASSZÁK
HÁZI SZÉFEK
Szerviz • Tanácsadás
Felszerelés
„SZÉF KÁSZÁFOT”
Ibn Gvirol 114, T.A.
Tel. 226613
Ugynökségek országsszerte
Beér-Séva és dél: 057-33037
Jeruzsálem: 02-246788

Benyújtották a vádiratot Flatto-Saron képviselő ügyében

Az ügyészség tegnap benyújtotta a vádiratot a jeruzsálemi járásbíróhoz Smuel Flatto-Saron Kneszet-képviselő és választási kampányának két irányítója, Jáákov Chalfon és Jáákov Benudisz — a két hivatásos kortes — ügyében.

Mint ismeretes, az állami főügyész azt kérte, hogy a Kneszet

függesse fel Flatto-Saron képviselő mentelmi jogát, hogy lehetővé váljon bíróság előtti felelősségrevonása, mert a vád tudomása szerint megengedhetetlen módszerekkel toborzott a legutóbbi választásokra szavazókat. A Ház mentelmi bizottságának javaslata alapján a Kneszet felfüggesztette a képviselő mentelmi jogát, így kerülhe-

tett sor a vádirat benyújtására.

Micháel Kirsch, a jeruzsálemi kerületi ügyész aláírása szerepel a vádiraton, amely szerint Flatto-Saron képviselő, illetve választási kampányának irányítói az ország több városában és kisebb településeken adtak „szervezési pénzeket” több ezer embernek és ez a tevékenység kimeríti a megvesztegetés büncselekményét — szavazatvásárlás céljából.

A vádhatóság 114 tanút vontat fel a tárgyaláson, akik által bizonyítani igyekszik majd, hogy megvesztegetés történt.

A védelem irányítói — számos élvonalbeli ügyvéd — és maga a vád alá helyezett Flatto-Saron képviselő is kijelentette, hogy a tárgyalás során bizonyítani fogják, az általuk alkalmazott kortes-módszerek valamennyi politikai párt által alkalmazásra kerültek az utóbbi évtizedek folyamán. Legfőbb védekezőjük, hogy az általuk folyósított összegek nem a megvesztegetés célját szolgálták, csak honoráltak a választási aktivisták tevékenységét — akár csak a többi pártok. Azt még nem közölte a védelem, hogy kiknek a tanukihallgatását kéri majd és mire nézve.

A Flatto-Saron ügy tárgyalására csak az őszi hónapokban, a bírósági szünet után kerül sor.

SCHWARCZ ÁRMIN
Miskolc — Cholon, Hátánám 10.
85 ÉVES SZÜLETÉSNAJÁRA
KIVÁNUNK JÓ EGESZSÉGET
ÉS BOLDOGSÁGOT 120 ÉVIG.
SZERETŐ FELESEGE,
GYERMEKEI, UNOKAI
ÉS DÉDUNOKAI
MINDEN FELUJITHATÓ
Fürdőkád, mosdótál, W. C.-csésze, csempé, frizsider és mosógép.
* Minden színre, egyéves garancia.
* Gyors szolgálat az egész országban.
* Részletek reggel: „Hámchádés”, tel. 03-483498
Ez a hirdetés 10% engedményt jelent minden munka árából. Órizzze meg!

SMUÉL TÁMIR ÉS A SÁTÁN

A mi mostani kormányunkban az a szép, hogy tagjai nagy sikerrel tesznek jóvá történelmi igazságtalanságot. Ahány miniszter, annyi történelmi igazságtalanság. Két héttel ezelőt például, Smuél Támir igazságügyi miniszter adott választ Dov Silánszki képviselő (Likud) interpellációjára. Silánszki az, aki 1952-ben pokolgépet próbált elhelyezni a külügyben, tiltakozásként a német kártérítések ellen. Ügyvédje, jótévedője akkor Smuél Támir volt, ami elegendő kapcsolatot egy megrendelt interpelláció benyújtásához.

Maga az interpelláció ezt perze nem említi. Szól pedig az a „Dávár” című napilap egy cikkéről, amely Herman Dezső ügyvédet idézi. Herman néhai barátjáról, dr. Kasztnert Rezsőről, az 1954-es pör hősről beszél. Egy

Málkiél Grünwald nevű ember Kasztnert a nációkkal való együttműködéssel vádolta. Az államügyész Grünwaldot rágalmazásért bíróság elé idézte. A tárgyalás elnöke Binjámin Hálévi bíró, mai Kneszet-tag volt, akinek ítélete gyakorlatilag Kasztnert ellen szült. Kasztnert, kevéssel a fellebbezési tárgyaláson elért győzelme előtt háza kapujában meggyilkolták.

Herman Dezső ezúttal csak ismételte a vádját: azt, hogy amikor ítéletében Hálévi kimondta, hogy Kasztnert „eladta a lelkét a sátánnak”, azzal tulajdonképp prédául tette oda Kasztnert a gyilkosok elé. A Felsőbíróság, fűzte hozzá Herman, teljesen tisztázta Kasztnert. Silánszki most ezt kérdi interpellációjában Támirtól: „Vajon nem a bíróság megsértése ez a kijelentés?”

Támir választát általában nem nagy rokonszenvvel fogadták, ami nagy kár. Jómagam jelentősnek, sőt meglepőnek tartom. Sokkal többet lehet belőle Támirra, mint Kasztnerre vonatkozólag leszűnni. Kiderült belőle, hogy az igazságügyi miniszter selyem kesztyűje alatt még feszül az ököl, az az ököl, ami a régi Támirt, minden tehetsége ellenére is, nemcsak emelte, hanem olykor le is alacsonyította. Támir még ma is kesernyés, támadó ember, önma-

gát is támadja. Herman szavairól ezt mondja: „Nagyon súlyos kijelentések. Némileg félrevezetők is. A Felsőbíróság nem tisztázta teljesen Kasztnert.”

A Hálévi ellen emelt vádra Támir ezt mondja: „Kifejezetten rosszindulatú, a bíróság megsértése... A gyilkosság felelőssége annak végrehajtóit terheli. De történt ott még egy súlyos, különös hiányosság: alig pár nappal a gyilkosság előtt, minden ok nélkül beszüntették az annak idején Kasztnert érdekében elrendelt rendőri védelmet. Legjobb tudomásom szerint azt a kínos kérdést sem vizsgálták még alaposan be, hogy volt-e olyan, a gyilkosok mögött álló tényező, amelynek érdekében állott Kasztnert végleges elnémítása.”

Ezek a mondatok a régi Támir fénykorát idézik: kategórikusak és inkább szónoki készségben, mint tény-megállapításokban dúsak, vér csöpög, láng esap ki belőlük, valamint hajmeresztő célszavak. A régi Támir nem egyszer célzott arra, hogy Kasztnert a biztonsági szolgálat gyilkolta meg. Az új Támir, akinek mostani státusza lehetővé tenné vizsgálat elvégzését, nem teszi ezt. Folytatja a célszavok felroppentését.

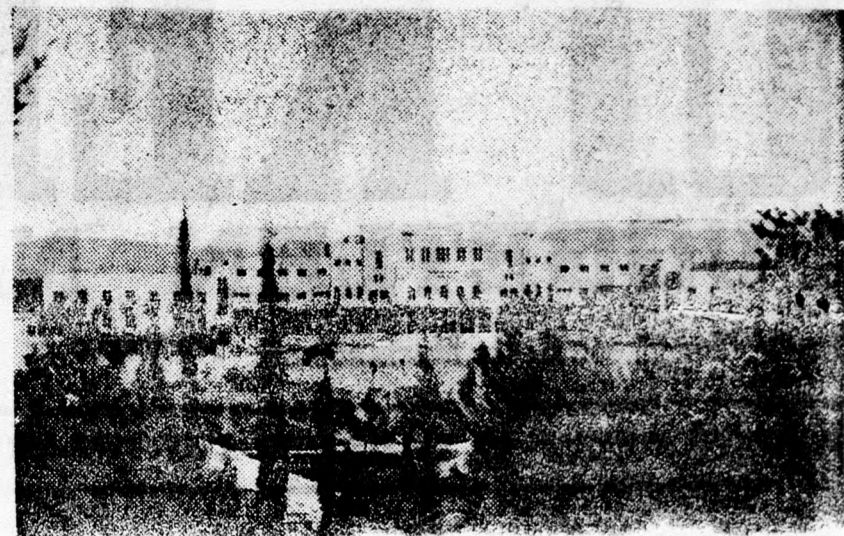
Jicchák Olsán, a Felsőbíróság volt elnöke, aki a fellebbezési tár-

gyalást vezette, visszaemlékezéseiben úgy válaszol a tényekre, hogy ezek sokkal közelebb állnak Herman Dezső „rosszindulatú” változatához, mint az igazságügyi miniszter tárgyilagos fejtételeihez. Olsán szerint „Hálévi kiengedte a kezéből a gyeplőt, a pörből kirakatpör lett, az ítélet botrányt okozott.”

Olsán így folytatja: „Gyakorlatilag gyilkos ítélet volt ez Kasztnert ellen, mintha bűnös lenne a nációk és cinkosaik ellen hozott törvény értelmében. A bíró megszemenően elítélő következtetések re jutott Kasztnert ügyében, beleértve az emlékezetes mondatát, amelyben a „sátánról” mindenki tudta, hogy alatta Eichmann értendő.”

A Felsőbíróság elítélte Grünwaldot. „Semmis minden Kasztnert-ellenes rágalom, írja Olsán, s ítéletében a Felsőbíróság Hálévit is megfeddte.”

Smuél Támirt nem tartják szórakozott embernek. Ezért kissé meglepő, sőt bántó, hogy a Kasztnert-pörrel kapcsolatos hosszas válszában elfelejtette megnevezni azt a kiváló védőügyvédet, akinek sikerült a megrágalmozott Kasztnertől olyan embert csinálni, „aki eladta lelkét a sátánnak”. Azt az ügyvédet Smuél Támirnak hívták. NÁCHUM BARNÉA (Dávár)

A ponyvezisi jesiva nagy épülete Be'er-Séva városában, ahol ez évben is több ezer vendég részvételével ünnepélyesen megnyílt a „Mészehetek” című, Talmud-tanulással egybekötött nyaralási akció.

KÖZÉLETI HIREK

Méltó külsőségek között ünnepelték meg Be'er Sévén Kaufmann Sándor, a HOH ügyvezető elnöknek a Magyar Zsidó Világszövetség izraeli tagozata igazgatótanácsa tagjának 80. születésnapját. Dr. Török Gábor professzor, a be'er-sévai egyetem tanára köszöntötte az ünnepeltet és átnyújtotta a KKL aranykönyvébe való bejegyzésről szóló diplomát. Ezután Eli Jáhu Katz, Be'er Séva főrabijja, Boros György újságíró, továbbá Bán István és Eckstein Mose köszöntötte az ünnepeltet. Kaufmann Sándor szellemes beszédben mondott köszönetet és ismertette az

életútját Püspökladánytól Be'er-Séváig.

Dr. Garai György újságíró, az angliai cionista szövetség tájékoztatói osztályának vezetője izraeli látogatásra érkezett.

A herzliai Ámál-negyed templomában ázkára volt a Szolnok megyéből elszármazottak mártírjainak kegyeletére.

HOH • Jeruzsálem

1979 aug. 13-án, hétfőn délután 5.30-kor, a Roth kultúrteremben, Jaffa u. 84.

Sorek Schwartz Rozika kozmetikusnő,

TEAEST

keretében előadást tart „A fáradt arc bőr kezeléséről” és egyéb kozmetikai problémákról.

Értékes tárgyak sorsolása. Háziasszonyok: Heller Alice, Szendrő Mirjám, Vámos Tamara.

Költséghozzájárulás 20.- IL

Hamburgi idős házaspár keres villába, megbízható, független házvezetőt Tel-Aviv, tel. 5-6 között 44 56 61

Kérje új könyvjegyzékünket, vidékre 3. font, külföldre fél dollár **GONDOS** portókölség könyvkereskedés Haifa, Bét Hákránót II, 241, Telefon: 525 666, P. O. B. 44515

Bájos, németül beszélő nőt keres bentlávásra szimpatikus, idős asszony, összkomfortos szobába. Tel. (szombat kivételével) 296781, este 283521

Fogtechnikust keresünk porcellán munkára, Németországba. **JÓ FELTÉTELEK.** Telefon: 04 - 22 73 97

UJ KELET FÜGGETLEN NAPILAP Tel-Aviv, Rech. Hárakevet 52. P.O.B. 831 • Tel. 330011

Főszerkesztő: **S. Himmelfarb**

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA ELŐADÁSOK KEZDETE 4.30 - 7.15 - 9.30

- ALLENBY: A harcosok csoportja
- BEN JEHUDA: Rohanás az életért
- CAFON: Vegyék elő zsebkendőjüket
- CHEN: Cápafogak (II)
- CINEMA 1: A sorsdöntő repülés
- CINEMA 2: Hazatérés
- ESZTER: Az állat és az ember
- GÁT: A kutyás ember diadala
- DEKEL: „A vidámak” ketrece
- DRIVE IN: (1) Tarzan és fia; (2) Fél, vagy irás
- GORDON: Az örült szökés
- HOD: Uttörő fordulat
- LIMOR: Pepper őrmester a „megtört szívek” klubja
- MÁTMI: A koppenhágai légi-kisasszony
- MAXIM: Éjjeli express
- MOGRÁBI: Szarvasvadász
- OFIR: Jimbuck
- ORLI: Film, film
- PÁRIZS: Esküvő
- PEÉR: Agatha
- SÁCHAF: Állandó partnerek
- STUDIO: Szerető
- TCHÉLET: Mennyben töltött napok
- TEL AVIV: James Bond Moonraker akciója

Rejtényújságok, képes magazinok, napilapok Magyarországról. Árútitás és előfizetés.

HADASH

Nesz Ciona utca 4, Tel-Aviv (Járkon szállónál), tel. 59684

KÉREM

Markovits Gyulát, (Szilágysomlyó - Haifa),

HÍVJON FEL TELEFONON 03 - 76 85 73

IZRÁELI OPERA

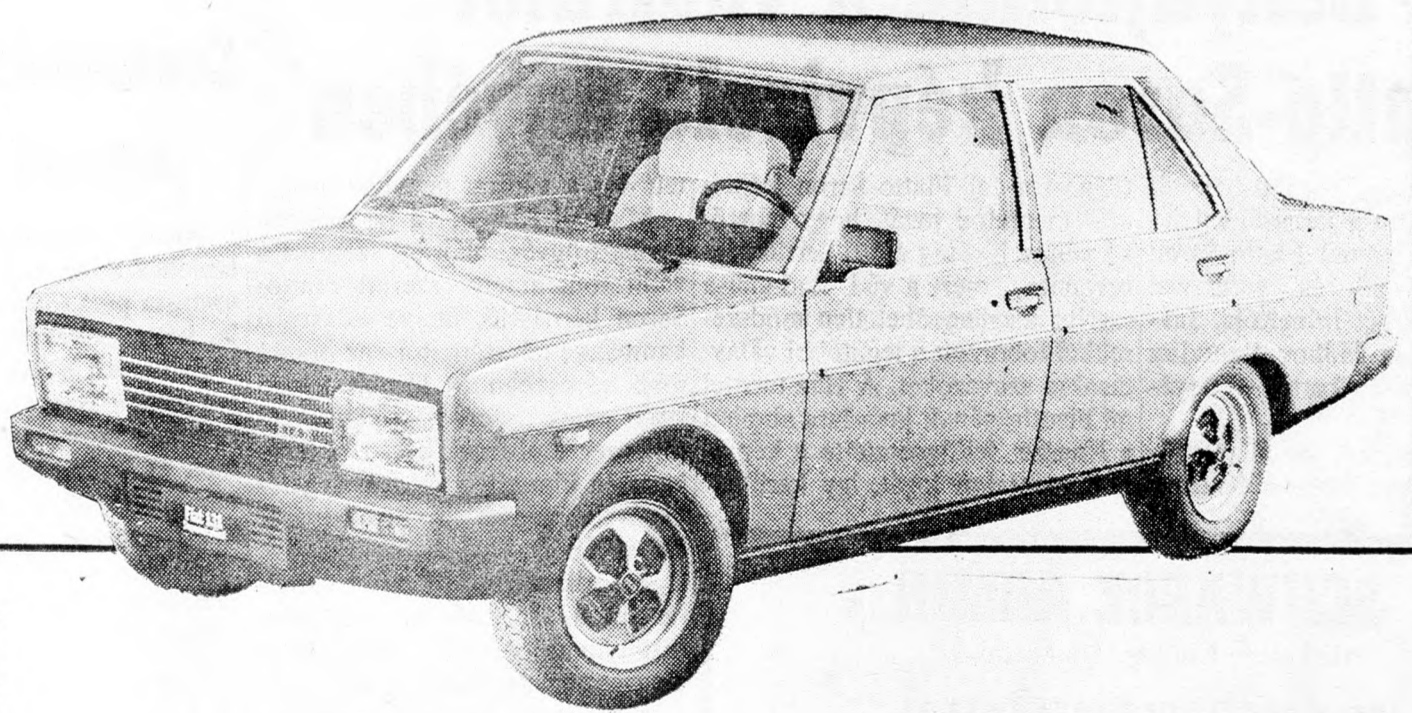
Alapító: Edis De-Philippe

A 31-ik évad utolsó előadásai

Gálaelőadás a szezon befejeztével: Tel-Aviv, 11.8, szombat **RIGOLETTO • Verdi** Az olasz operaszár, Rio Novello - La Scala felléptével

Jegyek: Allenby 1, tel. 57227. Jeruzsálem: Ben-Náim. Haifa: Kunát Makkabi

BEFEKTETÉS MOST 1980-AS MODELLŰ RAKTÁRON LÉVŐ AUTÓKBA AZ ÁRDRÁGULÁS ELŐTT

ROMON

Ezt a hirdetést most százezer olvassák. Közülük csak kevesnek lesz alkalmuk Fiat autót venni, az olaszországi gyár árainak és a valuta árfolyamának emelkedése előtt.

Erdemes kifizéjük tartoznia. 1.07 kitűnő autója lesz, különösen olcsó áron. Válassza az önnek megfelelő Fiatot, a Fiat autóválasztékából. Mindegyik erős, tartós, biztonságos és gazdaságos üzemanyag fogyasztás és tartás terén. Jöjjön, vegye meg Fiatját még ma. Választására

- Fiat 133 850 kcm., 185,248 IL-től
- Fiat 128 Station 1100 kcm., 274,064 IL-től
- Fiat Ritmo 1050, 1500 kcm., 291,536 IL-től

- Fiat 131 1300 kcm., 339,024 IL-től
 - Fiat 132 2000 kcm., 484,400 IL-től
 - Fiat Fiorino 127, teher 900 kcm., 257,936 IL-től
 - Fiat 238, kereskedelmi 266,448 IL-től
 - Fiat 238, dupla rútkés 297,472 IL-től
- A vállalat 1979 sz. arlistája alapján az árakban inkluzív é. t. a.

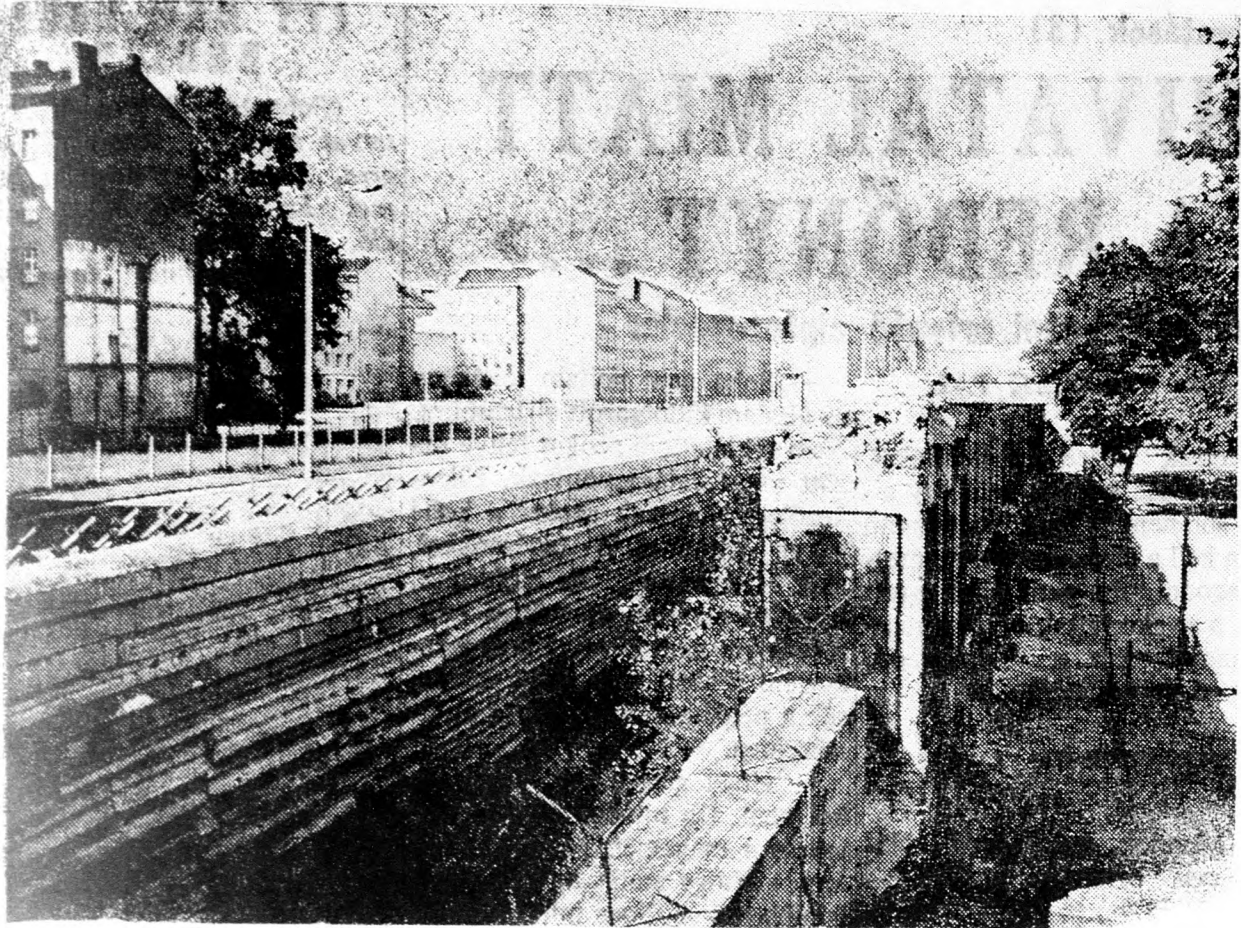
BEST BUY 1979

1500 kcm-ig

2 YEAR WARRANTY Fiat 79

A garancia-fizet feltételei alapján

FIAT

A „szegényfal” a berlini Bernauer-Strassén.

ITT NEM LESZ BERLIN

A nagyvilág közvéleménye az utóbbi hét során is egyre csak az izraeli-arab viszállyal foglalkozott. Az Egyesült Államok a nyugat-európai országokkal karöltve új kezdeményezésbe fogott kezdetünkkel illetőleg, azzal a céllal, hogy a többi arab államot is a közkeletű béke tárgyalóasztalára mellé illessék, még azon az áron is, ha ez csak „az Izrael szomszédságában felállítandó PFSZ-állam” ígéréssel lehet elérniük.

Az első lépést ebben az irányba Bruno Kreisky, Ausztria kancellára és Willy Brandt, volt német kancellár tette meg Jászberény meghívásával a bécsi megbeszélésre. Nem az ausztriai kancellár szempontjaival kapcsolatban kívánunk most szólni az ügyről, hanem Nyugat-Németország szempontjait akarjuk elemezni, mert noha hivatalosan arról mit sem tudunk, nem kétséges, hogy Willy Brandt, mielőtt az összejövetelre eljárnék, ezt előbb megbeszélte Schmidt kancellárral, s ha a tervhez nem kapta volna meg annak áldását és hozzájárulását, feltehetően nem létezt volna meg a találkozás. Ha ehhez hozzászámítjuk azt is, hogy a találkozás után a legkiválóbb nyugatnémet körök támogatják a közeledést a PFSZ-hez, akkor világos, hogy tervet akcióval állunk szemben, ami majd alighanem Nyugat-Németország kormányának hivatalos politikájává válik.

A nyugatnémet külügyminiszter — párta külügyi bizottságának elnöke — most járt Beirutban, s onnan a német külügyminiszterhez közölték, hogy utját a

Irta: SABTÁJ HIMMELFARB

politikus nem egyeztette a külügyvel, nehéz feltételeznünk, hogy az utazásra a külügyminiszter tudta nélkül került volna sor. Hiszen a szóban forgó politikus Genscher pártjának a tagja, s ha ez ellenezte volna az utat, akkor párttársa nem tartott volna a terv mellett ki.

Ennek az utazásnak nemcsak a libanoni kormánnyal folytatandó megbeszélés a célja, hanem az Arábiával való találkozás is. Ezzel a PFSZ-vezetővel folytatott megbeszélések a szocialista internacionálé színvonaláról egy új, nőra siklanak át, amelyet „majdnem kormányzati” nevezhetünk. S alighanem ez a lépés is egybevégtelenségül nyugatnémet kancellár szemléletével és álláspontjával.

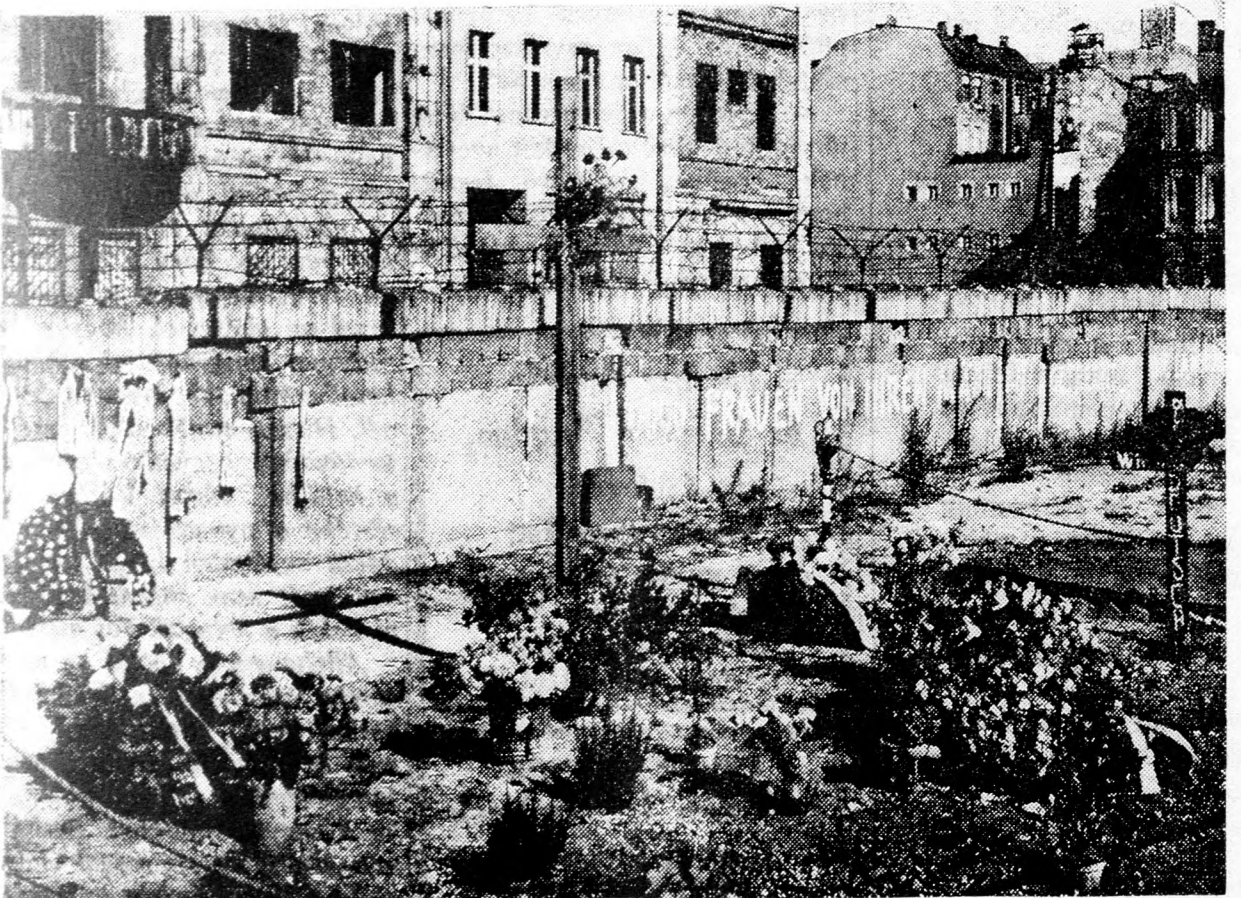
E jelfogás szerint támogatandó a palesztin állam létrehozatala, vagyis minden Izrael által elfoglalt terület visszaszámaztatása, beleértve Jeruzsálemet is, általában a hanapos háborút megelőző állapot visszaállítása. A sors íronója ez, mert épp Nyugat-Németországnak, amely mindenkinél jobban tudja, mily keserves dolog egy főváros kettősbeszélése, épp neki kellett volna utolsónak lennie azok között, akik Jeruzsálem újbóli kettősbeszélését javasolják. Nehéz tehát jelfogni, mi indítja a nyugatnémet kancellárt arra, hogy támogassa Jeruzsálemnek Berlin sorsára jutását. Vajon Nyugat-Németország mai kancellárja, vagy az előző kancellár, a Berlin városának a főpolgármes-

tere is volt, el tudják felejtetni mindazt, ami Berlin körül történt, és szívből ajánlják a példáját Jeruzsálemnek? Noha 1961, a Berlini Fal felhúása óta immár 18 év telt el, bizonyos, hogy mind a mai napig senki sem képes elfelejteni, ami ott végbement. A berlini fal mentén ma is nap mint nap tüzérvél vonulnak el a külföldi turisták és német állampolgárok, hogy tulajdon szemükkel lássák, mit tett velük Kelet-Németország, amikor ezt a falat emelte, amikor a várost kettészakította.

Vajon Schmidt, Nyugat-Németország kancellárja és Brandt, a hajdani berlini főpolgármester eljellelte már a rettenetes drámaikat, amikor asszonyok és gyermekek ugrottak ki az épülő fal tulajdonára és házak emeleti ablakából, hogy demokratikus államban és nem rendőrállamban élhessenek tovább? Vajon elfelejtették a fal tövébe lerakott tömör virágkoszorú azoknak az emlékére, akiket keletről nyugatra való menekülésük közben ért a halálos golyó? Valóban oly kedves lenne Schmidtnek és Brandtnak az a kettős, némeilyütt hármás fal, amit Kelet-Németország azért emelt, hogy a két városrészt elszigetelje egymástól? Vajon elfelejtette Schmidt és Brandt a keletről nyugatra való menekülést s az ezt követő vérontást?

Amikor Willy Brandt még Berlin főpolgármestere volt, kiüzentetést tüzött egy német rendőr mellé, aki a Kelet-Németországból menekülőköt segítette. Ma pedig ugyanaz a Brandt olyan

(Folytatás a 4. oldalon)

Virágkoszorúk az áldozatok emlékére

Rappaport Ottó:

N A P L Ó

A GUS ECJONHOZ TARTOZÓ MIGDAL OZ KIBUC TAGJAI a múlt hét péntekén kora reggel, amikor kimentek az ültetvényesbe megkezdeni napi munkájukat, megdöbbenve látták azt, hogy az éjszaka folyamán kitéptek és összetörték 800 őszibarack és szilvafát, amelyeket fél évvel ezelőtt ültettek. A nyomok két szomszédos arab faluhoz vezetnek a Chevron—Jeruzsálem-i országrész mentén. A kibuc tagjait annál is inkább meglepte a fiatal facsemeték ily barbár elpusztítása, mivel az utóbbi években nem tapasztalták semmilyen jelét ellenséges magatartásnak a szomszédos arab falvak részéről.

A zsenge fák elleni merénylet meg a barbár világban is olyan rendhagyó, különös gazt, hogy a legjámborabb, legmérsékeltebb kedélyű embert is kiforgatja a valójából. Példátlan gyávaság az éj leple alatt orvul zsenge facsemetéket, amelyek nem tudnak védekezni, még segítségért sem tudnak kiáltani. Híres szívspecialista barátom — tölgyfa-termetű, ritka szép emberpéldány — Kolozsvár határában levő kertjében egy barackfát ültetett. Láto, mondta egyszer, ez a csenevész kis fáska túl fog engem élni. Az Irás is azt mondja: az ember olyan, mint a fa a mezőn. Olyan, de mégsem egészen olyan. A fa erősebb néha, századokkal is túléli azt, aki plántálta, aki felvette.

Csehov a tehetséget tartotta az emberi lét legnagyobb értékének, a haladás leghatalmasabb mozgatóerejének. A szép Jelena Andrejevna, aki egy hamis illuzióért elfecsérelte tehetségét, az ön magával való szembenézés ösztönje órájában, ezt mondja a körorvos Asztrov tehetségeről: A tehetség vízi előre a világot. Az olyan emberek, mint ő, aki ma elültet egy facsemetét és már látja benne a száz év múlva zúgó erdőt.

Aki fát öl, mintha embert gyilkolna; mintha a jövőt akarná megölni. Azt a jövőt, amelyet Migdal Oz kibuc tagjai láttak meg a sziklás talajba ültetett facsemetékben. A jövő zúgó erdejét.

★

AZ UTÓBBI IDŐBEN nemcsak a területek lakói, de azoknak az araboknak a részéről is, akik a zöld övezeten belül együtt élnek velünk, az elvakult és féktelen gyűlöletnek egyre nyugtalanítóbb, aggasztóbb jelei nyilvánulnak meg irányunkba. Hiába vezettük be házaikba a villanyt, hiába építettünk számukra iskolákat, orvosi rendelőköt, hiába kezeltük őket a Hádasszában, hiába tanítottuk meg őket a modern földművelésre, hiába adtuk nekik menzát, bentlakást, ösztöndíjat és diplomát egyetemeken, semmi sem segített, ellenségesen viszonyulnak Izraelhez, a zsidók államához és lassacskán már-már a zsidó néphez is.

Bármennyire is fájdalmasan érint bennünket ez az új, korántsem kellemes valóság, amellyel nem számoltunk, amelyre nem készültünk, mégsem szabad azt túldramatizálni, érzelmi úton megközelíteni, szenvedélyektől fűtve értékelni. A jelenség nem közelkeleti sajátosság, nem is korlátozódik csupán Izraelre. A nemzetiségi kérdés kétségtelen a jelenkor egyik legbonyolultabb, egyik legnehezebb problémája, amely a világ minden táján, a társadalmi berendezkedéstől és a történelmi viszonyoktól függetlenül — legfeljebb azoktól előnyösen vagy hátrányosan befolyásolva — éles ellentmondások kútforrása, mely válságok előidézője. Quebec elég

messe fekszik az „anyaország”-tól, Franciaországtól, mégis elég volt De Gaulle látogatása ahhoz, hogy a pernye alatt izzó parázs lángoló tüzzé élessze. Olyan tüzzé, amely kettészakadással fenyegeti Kanadát. Nem kétséges, hogy ha Kanada határos lenne Franciaországgal, ez a folyamat sokkal hamarabb és brutálisabban következett volna be. A Szovjetunió lakosságának 52 százaléka a különböző nemzetiségekből tevődik össze. A demokrácia és a szólásszabadság nagyfokú hiányának feltételei között nehéz felmérni a nemzetiségi kérdés igaz, valóságos képét, de így is, a proletár nemzetköziség mindent egybeolvasztó, békés felszine alatt sejteni lehet, hogy a szovjet rendszernek éppoly kevés sikerrel megbirkóznia a nemzetiségi kérdés nehézségeivel, mint a főkés rendszerű államoknak. Nem nehéz elképzelni, hogy ha a különböző nemzetiségek lelkiismereti és cselekvési szabadsággal rendelkeznek, milyen ellentétek, milyen válságok kerülnének felszínre.

DE MÁS ÁLLAMOKNAK IS, AKÁR DEMOKRATIKUS, — AKÁR DIKTATORIKUS RENDSZERŰEK, súlyos gondokat, nagy bajokat és mély válságokat okoznak a határaikon belül élő nemzetiségek szellemi aspirációi, autonómiára való törekvései, az anyaországhoz való egyértelmű viszonya, legjobban esetében kettős lojalitása, de leggyakrabban az elégedetlenségből, a háttérbe szorítottág érzetéből fakadó, rejtett vagy nyílt ellenséges magatartása. A kommunista államok azonos ideológiai alapja, szoros gazdasági együttműködése, közös katonai érdekei sem tudták áthidalni az elmúlt évtizedek során a nemzetiségi kérdés roppant szakadékát.

A nemzetiségek egyre keserűbben panaszkodnak, hogy úgy egyenlőleg, mint közösségek háttérbe szorították, megkülönböztették őket; nem érvényesülhetnek képességeik és tehetségük szerint; tervszerűen és következetesen megakadályozzák, hogy nemzeti hagyományaik és sajátosságaikat kiéljék, fejlessék; korlátozzák őket anyanyelvük használatában. A gazdanepek különböző eszközökkel, egyes vidékek demográfiajának erőszakos megváltoztatásával, anyanyelvi iskolák felszámolásával arra törekednek, hogy asszimilálják a kisebbségeket, hogy eltűnjenek azonoságuk nyomait, önmeghatározásuk lehetőségeit.

A LEGJOBB ELMÉK UGYVÉLTÉK, hogy a második világháború egyik legfontosabb tanulsága: az emberiségnek arra kell törekednie, hogy megerősítse a népek közötti testvériség és barátság szellemét, mert a szélsőséges, fanatikus nacionalizmus megmérgezi a lelkeket, fegyveres konfliktusokat, véres ellentéteket idéz elő a nemzetek között. A nacionalizmusnak a második világháború kiöblítésében is elhatalmasító szerepe volt. Az emberiség jobbik része abban reménykedett, hogy a népek levonják a második világháború szörnyűségeinek, pusztításainak tanulságait és kiküszöbölik az államok közötti kapcsolatokból, az államok belső életéből mindazon romboló, lélegmérgező elemeket, amelyek fanatikus nemzeti érzelmeket gerjesztenek. Sajnos, nem így történt. Az elmúlt évtizedekben a nacionalista elkülönülés, uszítás és gyűlölet-uszítás a világ különböző pontjain nem tapasztalt mértékűt öltött. A nemzetiségi nyomás fokozódott. Egyes többségi

népek a nacionalizmus szenvedélyének mesterséges felkurbálásával próbálják elterelni a figyelmet rendszereik belső ellentmondásairól, nehézségeiről.

Izrael a nemzetiségi kérdés tekintetében is lényegesen különbözik más országoktól. Részint azért, mert arab kisebbsége a zsidó állam létrejötte előtt sem volt uralkodó többség, nem rendelkezett kialakult nemzeti azonossággal, még kevésbé szuverenitással. Részint pedig azért, mert más országok nemzeti kisebbségeivel ellentétben, amelyek csak egy anyaország közelségét érzik, az izraeli arabok 18 arab „anyaországgal” rendelkeznek. Súlyosbítja a helyzetet, hogy ezek az anyaországok ellenségesen viszonyulnak Izraelhez, felszámolására törekednek, a vele határos arab anyaországok pedig folytonos háborús konfliktusban állnak az izraeli gazdaneppel. Mindezek ellenére merem állítani, hogy Izrael nem marad el más kultúrák mögött a nemzetiségi kérdés liberális, humánus megoldása terén.

IZRAELBEN AZ ARAB KISEBBSÉG az élet valamennyi területén korlátozás nélkül, szabadon használhatja anyanyelvét; ellenőrzés nélkül bírálhatja sajtójában a fennálló társadalmi rendszert, a kormányt; zavartalanul fejlesztheti népi, nemzeti hagyományait, szokásait; korlátozás nélkül használhatja az arab feliratokat üzleteikben és intézményeikben. Nemcsak a sűrűn arablakta vidékeken, de olyan városokban és falvakban is, ahol csak kis számban vagy egyáltalán nem élnek arabok, a postabélyegző is feltünteti a helység arab nevét. Minden izraeli pénzemen arabnyelvű felirat is található. Az arabok az élet minden területén, a politikában, a közéletben, a társadalmi és kereskedelmi életben, a hatóság előtt korlátlanul használhatják anyanyelvüket, Izrael összes egyetemén ugyanolyan jogokat élveznek, mint a zsidó diákok. Míg számos ország erőszakos eszközökkel törekszik a nemzetiségek beolvadására, így akarván „megoldani” a kérdést, addig az izraeli vonalvezetés az arabok tekintetében teljesen kizár mindenfajta asszimilációs számdeket, felszámoló irányt. Azok a kényszerű jelenségek, amelyeket az izraeli arabok sérelmesnek, hátrányosnak érznek — és amelyek bizonyos mértékben azok is, — nem a zsidók eleve elhatározott megkülönböztető, türelmetlen magatartásából erednek, hanem abból a sajnálatosan természetellenes helyzetből, amelyeket a palesztinai terrorszervezetek, valamint a szomszédos arab államok folytonos háborúi teremtettek.

ÉPPEN EZERT SOKAN MEGDÖBBENÉSSEL, KESERŰ CSALÓDÁSSAL veszik tudomásul az arab kisebbség egyre szélsőségesebb magatartását, hálátlan viszonyulását Izrael államához, mindinkább fokozódó rokonszenvét az országgal szemben ellenséges, terrorisztikus erővel. A megkönyösödött családok voltaképpen abból fakad, hogy nemcsak a zsidók egyrésze, de a felelős tényezők java is abban a hamis illúzióban ringatta magát, hogy miután az izraeli arabok életszínvonalja jelentősen magasabb, mint a környező arab államok lakosaié, mivel az iskolákban Bialikról és Csernihovszkiről tanulnak és néha a Hátikvát is énekelik, — hűségük, lojalitásuk Izraelhez biztosítva van.

(Folytatás a 4. oldalon)

N A P L Ó

(Folytatás a 3. oldalról)

A hamis illúziók, a tényekkel való szembenézés kerülése e téren is veszedelmes csapdának bizonyult. Mert való tény, hogy tudatában, érzelmeiben minden nemzeti kisebbség az anyanéppel azonosítja magát; érzelmi, szellemi szálai ahhoz kötik. A gazdánép, ha okos, ha bölcs, nem arra törekszik, hogy e szálakat erőszakosan elvágja, hogy a nemzeti kisebbség természetes érzelmeit elfojtja, hanem hogy olyan feltételeket biztosítson számára, amelyek között a megadott egyenlő jogok alapján megkövetelhesse a maximális kötelesteljesítést, az állammal szembeni maradéktalan hontalajjal.

Szerény nézetem szerint nagy hiba, hogy az arab kisebbség fiait nem teljesítenek katonai szolgálatot. Ezt biztonsági szempontokkal próbálják magyarázni, igazolni. E szempontok azonban nem állják ki a gyakorlat próbáját, mivel a biztonsági megfontolások zsidókkal szemben is fennállhatnak. Hiszen zsidók is vannak, akiket biztonsági okokból nem alkalmaznak bizonyos munkakörökben. Ez azonban nem ok arra, hogy az arab kisebbség élvezze ugyan a jogok előnyeit, de ne osztozzon a többi állampolgárokkal együtt a terhek viselésében, ugyanakkor nem szabad elvárni elvárni nemzeti kisebbségektől, aminek a nyújtására a dolgok természeténél fogva képtelen. Ha nem akarja, ne énekelje a Hátkívát, ne tanulja Bialik verseit, vagy a zsidó történelmet. Meglehetünk enélkül is nagyon jók. Tanulják csak az arab verseket, énekeljék az arab dalokat, intézzék saját belátásuk szerint a közoktatás, a művelődés ügyeit, érdeklődjenek és foglalkozzanak a többi arab államok híveivel, problémáival, ha úgy tetszik nekik. Csúppán egy dolgot kell fölük maradéktalanul, feltétel és részrehajlás nélkül, kérlelhetetlenül megkövetelni: legyenek lojális állampolgárok. Teljesítsék polgári kötelességeiket éppen úgy, mint a zsidók.

MÁS ORSZÁGOK TAPASZTALATAI IS AZT MUTATJÁK, hogy az összes felmerült, lehetséges megoldások közül a legcélszerűbbnek ez látszik: biztosítani a nemzeti kisebbség szellemi, nyelvi, kulturális különállását, de ugyanakkor megkövetelni teljes és

maradéktalan társadalmi, gazdasági integrációját.

Az erőszak-cselekedetek, terror-akciók támogatása, elősegítése, az állammal szembeni ellenséges magatartás, a zsidók iránti gyűlölet nem tartozik a nemzeti-ségi kérdéshez, — a kisebbség jogegyenlőségéhez. Ezen a téren minden tolerancia a gazdánép részéről a gyengeség jele és éppen ezért az öngyilkossággal egyenlő.

Az ellenséges megnyilvánulást, bárki részéről is jön, minden nép, amelynek létfenntartási ösztöne még nem sorvadt el és létkérdésének tekintí szuverénitását, egész erejével megtorolja. Ezt kell Izraelnek is habozás és kételkedés nélkül tennie minden olyan esetben, amikor ellenséges elemek a demokrácia előnyeit kihasználva, a demokráciával visszaélve, az állam érdekei ellen törnek. Legyen az akár barackfacemeték elpusztítása, akár terroristákkal való együttműködés. Az izraeli arabok szélsőséges köréit legelső sorban nem Aráfiat „dicsőséges” felépítése az ENSZ-ben, sem az arab államok olajszarolásai bátorítják fel ellenséges cselekedetekre, hanem a gazdánép soraiban tapasztalható széthúzás és egyenetlenség: a zsidók társadalmát felőröl, bomlasztó belső viszályok és ellentétek és a belső tartás meglazulása, az erkölcsi züllés. Az arab kisebbség mindebben a gyengeség jeleit látja, a szellemi és lelki zavart, az ellenállóerő hiányát.

KÖZEL HARMINC ÉVVEL EZ ELŐTT önkéntes köz munkában jegenvetve-csemetéket ültettem Nagyhányán, a Rózsahegy tövében. Mielőtt elhagytam Romániát, ottírtam és megíltetve néztem, mily magasra nőttek a jegenvék, amelyeket saját kezemmel ültettem. Mert az ember olyan, mint fa a mezőn. A fák is, akár jegenvék, akár szilva- vagy barackfa, testvéreink, s akik ovilkos áközrel nyúlnak a facsemetékhez, azok a testvériség ellenségei.

A Miedál Oz-i gyilkos merénylet a barackfacemeték ellen arra figyelmezteti az izraeli társadalmat, hogy a belső egység helyreállítása, erkölcsi és szellemi erejének megújírtása igen fontos tényezője a nemzetiségi kérdés megoldásának.

Mesterségek, foglalkozások, hivatások (3)

«AZ ADÓHIVATAL MIATT LEHUZOM A REDŐNYT...»

Weisz Smuel Gvi, rámát-gáni ortopéd cipész-mester

Irta: BENEDEK PÁL

— Munkács környékén, Volóc nevű kis faluban születtem. Az apám azért adott szuster-inasnak, mert rossz tanuló voltam. Akkoriban, hatvan évvel ezelőtt más szempontok határozták meg a pályaválasztást a sokgyermekes zsidó családokban. Sok volt az éhes száj és ha a fiugyerek elment inasnak, eggyel kevesebben ültek délben—este az asztalhoz. Ez ma már a múlté, a fiatalok nem is tudnak róla.

— Ezen kívül az is fontos szempont volt, hogy az inasgyerek zsidó mesterember házába került szakmát tanulni és nem volt probléma a szombat megtartása. Így aztán a magamfajta zsidó fiukból asztalosok, cipészek, vagy szabók lettek.

— Mikor felszabadultam és se gád lettem, egy idő múlva elhatároztam, hogy megtanulom az ortopéd szakmát. Fantáziát láttam benne. Segéd létemre beálltam inasnak. Később — évek múlva — keserves körülmények között nyílt lehetőségem a szakmai továbbképzésre.

SAKMAI TOVÁRKÉPZÉS

A LÁGERBAN

— Jött a vészidőszak. Lágerbe kerültem. A melki lágerbe. Volt ott egy szusterműhely, a foglyok dolgoztak benne. Vezetője egy német ember volt — valószerű, bünyőzhető, már hosszú évek óta a lágerban volt —, s kiderült, hogy ez az ember a letartóztatása előtt szintén ortopéd cipészként dolgozott. Szerette egykori szakmáját és ezt a szeretetet valami furcsa módon reám szarmasztotta: megtanított a szakma sok, korábban nem ismert fogására. Ma már kicsit számomra is hihetetlen, de a szakma mestere ott vált belőlem, a melki lágerban.

— A vészidőszak után ismét családot alapítottam és alijáztam. Fivérem, Becálél már itt élt, az országban. Ő is cipész. Együtt dolgozunk.

— Szerény ember voltam világeletemben, hírvérés nélkül dolgoztam. Cégtáblánk sincs. Sem a fivérem, sem az én nevem nem olvasható a műhelyajtó felett. Ki-

alakítottuk üzleti politikánkat, amely eléggé sajátos: nem egy cipőn, sőt nem is egyetlen állandó vevőn kell a cipészmasternek meggazdagodni. Én nem értek egyet azzal a gyakorlattal, hogy a mester annyit kér a munkájáért, amennyi éppen eszébe jut.

LEHETETLEN ÁRAK

— Mondok egy példát. Nálam egy ortopéd cipő átlag 1800—2000 fontba kerül. Hallom, hogy máshol jóval többet kérnek érte, 2500—3000 fontot. Igaz, hogy nagy a drágaság, ami a nyers anyag-besztrést illeti. Lehetetlen áratok kérik tőlünk a kereskedők, de az a további kérdés, hogyan számolja el a mesterember a saját munkáját.

— Én egész életemben 12—14 órát dolgoztam naponta, de mióta megvált az első szivroham, némileg lecsökkentem. Ma már csak napi 8 órán át dolgozom. Elég ennyi. Talán még azt is abba kell majd hagynom idő előtt.

— Mit jelent az, hogy idő előtt? Nézzé kérem, 69 éves ember vagyok. Aránylag elég jó erőben. Mégis azzal a tervvel foglalkozom, hogy az adóhivatal miatt lehuozom a redőnyt. Van egy kis nyersanyag-raktáram, azt feldolgozom és — záróra. Hogy miért? Az utóbbi időben nagyon ránkhuzták a vizeslepedőt. Az adóhivatal sok kal nagyobb jövedelem után veti ki reánk az adót, mint amennyit valóban megkeresünk. Ez így nem megy tovább. Akkor inkább abba hagyom. Pedig még lenne egy kevés erőm és szivesen folytatnám.

— Nagyon szeretem a mesterségemet. Egész pályafutásom alatt azon gondolkodtam, hogy lehetne egyszerűsíteni a munkát. Sok új eljárást dolgoztam ki, ezeket sikerrel alkalmazom is.

— Két szempont vezettet az újítások kidolgozásánál. Az egyik, hogy kevesebb munkával azonos értékű eredményt érjek el — s a másik, hogy a vevőnek minél kényelmesebb és tartósabb cipője legyen.

— Soha nem voltam téltékeny az általam kidolgozott eljárásokra. Nem tekintettem azokat féltve őrzött magántulajdonomnak. Ellenkezőleg. Nemcsak azokat a kollégákat láttam el jó tanácsokkal, akik felkerestek, de előfordult, hogy én mentem utánuk és értő, fáradságot nem kímélve arra igyekeztem rábírti őket, hogy kövessék a példámat, vegyék át a módszeremet.

— Hogy sikerült-e? Hol igen, hol nem. De minden esetre megtettem a magamét. Mindig is tudtam, s ahogy mulik az idő, egyre inkább tudom, hogy milyen fontos a jó, kényelmes ortopéd cipő.

HOL SZORIT A CIPŐ?

— Persze, az is fontos, hogy a nem-ortopéd cipő szintén kényelmes legyen. Vannak megrendelőim, akik évek óta nálam dolgoznak, holott nincs szükségük ortopéd cipőre. De szivesen fizetnek többet egy kézzel varrott, kényelmes cipőért.

— Hát persze, hogy kellemebb csináltattott cipőben járni. Csak az a kérdés, meddig lesz erre lehetőség. Mióta Izraelben élek, nem volt tanoncom, de még máshol sem találkoztam egy szusterinassal. Zsidó gyerek nem megy manapság erre a pályára. Hogy az én gyerekeim? Jól kérdezi. Egyik sem akart a műhely örökösé lenni. A fiam mérnök, az egyik lányom középiskolai tanárnő, a másik lányom orvos felesége.

— Hogy mi lesz a cipész-szak mával? Megszűnik. Legalább is ebben a formájában nincs jövője. A gyárakkal nem lehet konkurálni. Igaz, még nincs megoldva az ortopéd-cipőben járó emberek problémája, de talán ezt is megoldják. Hallom, ma már a nagyobb cipőgyárakban komputeres módszerrel készül a gyártási program. Ki tudja, talán az ortopéd-cipő kényes adatai is betáplálhatók lesznek később az elektromos agyba...

— Olyan ember vagyok, aki mindig nyitott fejjel figyeltem a fejlődés irányát. Semmi sem lep meg. Csak jólesne, ha a társadalom részéről több megbecsülés mutatkozna a magunkfajta régivágású mesteremberek iránt, mint például a fivérem, Becálél és jómagam. A társadalom és a társadalom intézményei részéről várjuk a megbecsülést. Az adóhivatal is a társadalom intézménye. Onnan a megbecsüléssel ellentétes előjeli magatartás mutatkozik irányunkban. A megértés teljes hiányával találkozunk és ez egyrészt igazságtalan, másrészt elkeserítő.

— Egyetlen vágyam van. Olyan társadalmi körülményeket szeretnék, amelyek lehetővé teszik, hogy egy magamfajta idősebb inaros ember még néhány esztendőn át zavartalanul dolgozhasson.

Fischer András és felesége Magdus,
Kalifornia,
keresik rokonaikat:
Glicied Nadját (anya Lang Elza), Schlesinger Nellit (Rohrlích Kornélia).
Telefon: 04 - 93 39 43

ÁVNER MERNÖK fogászati felszerelések
javító és karbantartó
SAKEMBERE
Telefon: 03 - 91 30 01

ITT NEM LESZ BERLIN

(Folytatás a 3-ik oldalról)
tervet támogat, amely alkalmas arra, hogy Jeruzsálemben is a mai berlini állapotokat idézze elő.

A nyugatnémet kormányzat

Egy gyerek a negyedik emeletről szökik... a szabadságba

egy részről minden alkalmat megragad, hogy nyugati személyiségek Berlinbe látogassanak, s ott láthassák a falat, Kelet-Németország szegyenének a jelképét, s a helyszínen tapasztalhatják, mily súlyos keletnémet nyomás alatt kell élniük Nyugat-Berlin lakóinak. Amikor azonban Izraelről van szó, akkor a nyugatnémet kancellár egyszerűen megelégedezik a berlini tragédiáról, és azt az elgondolást támogatja, amely oda vezetne, hogy a berlini mintát Jeruzsálemben is alkalmazzák, azzal az eltéréssel, hogy a Jeruzsálemet kettévágó fal sokkal áthatolhatóbb lenne a berlininél. Hiszen emlékezünk még a jordániaiak kegyetlenségére, akik a kettőbe vágott Város keleti részébe a nyugat-jeruzsálemi zsidókat egyáltalán be se engedték, egy imát sem engedtek elrebegni nekik a Nyugati Fal mellett.

Alighanem a kőolaj az az elv, amely Schmidttel és Brandtval a berlini falat elfeledtette. Ezért nem bánnák, ha az ottani mintát Jeruzsálemben is lemásolnák. De ha a nagyhatalmaknak Berlinben nem sikerült is ezt megakadályozniuk, Jeruzsálemben ez nem fog sikerülni. Jeruzsálemből soha nem lesz Berlin.

Színészek, művészek írók... I.

A DIBUK

Szabó Samuval, a tehetséges erdélyi színésszel a Fészek klubban találkozottam. Ez a klub volt Pesten a művészek második otthona. Valaki kitalálta, hogy a FÉSZEK szó nem más, mint rövidítés és tulajdonképpen azt jelenti, hogy Fészek, Énekesek, Színészek és Egyéb Komédiások. Mindenesetre vidékről, vagy külföldről érkező művészek első útja idevezetett. Szabó Samu a Nemzeti Színház Erdélyből hozta fel és egy évre leszerződött. Gyakran eljött a Fészekbe, ahol szivesen fogadták kedves, barátságos modora és kitérő storiái miatt. Ezekből adok most egy izelítőt.

Színészi pályám kezdetén — mesélte Szabó Samu — egy kis vidéki ide-oda vándorló színtársulathoz szerződtem. Eleinte bizony szó sem volt róla, hogy megmutathassam mit tudok. Kollégáim félve őrizték szerepkörüket, és a fiatal, új tagoknak csak a statisztálás jutott. Így hát a világot jelentő deszkákon egyelőre nem tudtam egyetlen szóhoz sem jüni. Sokat szenvedtem emiatt. Vártam, vártam, de nem történt semmi. Végre is már nem bírtam tovább. Egy előadás, amikor a futár jelentette a királynak, hogy kedvenc hadvezére elesett, én a némán sorfalat álló testőrök közül előre léptem, és mélyen felsóhajva azt mondtam: Hja! Hja!

Persze felvonásközben jól összeszidták. Más alkalommal, amikor mint lakáj levelet hoztam a férjnek amelyben neje bejelenti, hogy megszőkött egy bokszolóval és a férj öklével verve fejét, feljajdult: Jaj nekem! Elhagyott a

hütelen! ahelyett, hogy szó nélkül kimentem volna a színpadról közelebb léptem a férjhez és így szóltam: Nohát!

Nagy röhgöcs volt a nézőtérben, azt hitték ez is a darabhoz tartozik. És ez volt a szerencsém. Mert bár újra jól lesidták, direktorom mégis közvetlen kedvességgel így szólt hozzám: Jól van, te marha, máskor is mondhatod azt a nohátot. De ha még egyszer valami egyéni akció kezdesz, repülsz.

Hallgattam hát tovább és vártam. Megint elmúlt néhány hónap. Akkor a direktor elhatározta, hogy előadjuk a DIBUK-ot, ami már a nagy színpadokon mindenütt nagy sikert aratott.

Én megint csak statisztáltam. Egyszerű bocher voltam, egyike a nagy rabbi tanítványainak, akik mindig körülötte nyüzsögnek. Nagy izgalommal készültünk a premierre. Keresztény létemre kissé furcsán éreztem magam fekete kafiában, szőrmével szegélyezett kalapban, nem beszélve a göndör, ide-oda lengő pajeszről, ami a fületem csiklandozta. Egy darabig minden jól ment, a közönség feszült figyelmén már le lehetett mérni a sikert, és elérkeztünk ahhoz a drámai jelenethez, amikor az apa belép a rabbihoz, akit aggódó tanítványai vesznek körül és a székre rogyva feljajdul:

— Drága gyermekeim! Velem az történt, hogy egyetlen leányomat megszállta a Dibuk!

Ezt olyan megrázó hangon mondta, hogy még engem is mélyen megrendített. Egnek emeltem a karomat és teli torokból felkiáltottam:

Jézus Mária!
A többit elképzelhetik.

LADÁNYI LÁSZLÓ

A Háziurak Elleni Nagy Háboru hiteles története

Irta: EFRAJIM KISHON

Szeretett hazánk, ugyszólván megalapítása óta, mérsékelt szocialista ország, mint ismeretes. A történelemkönyvek tanúsága szerint, a munkáskormány, rögvést az állam kikiáltása után, nekiült és a Szakszervezettel karöltve elkészítette a kizsákmányolók elleni könyörtelen harc operatív tervét. Le kellett számolni a kizsákmányolók osztályával, mivel az ő kezükben voltak felhalmozva a termelőeszközök, azaz a két varrógép Haifán és a pumpa Zichronban. Eleinte minden a legnagyobb rendben ment, az összes autóbusszok a kooperáció vonalán haladtak és a külföldi befektetőket úgy elkergették, mint Szent Pál az oláhokat, ám a kollektív gazdálkodás megalapozásának első éve után hirtelen felmerült néhány kérdés Marx apó első alaptételét, vagyis az ember ember által való kizsákmányolását illetően.

Tudniillik, a mélyreható osztályharc kellős közepén, megvilágosodott az illetékesek előtt, hogy szinte az összes termelőeszköz a Közelkelet két nagy munkaadójának, azaz a Héber Dolgozók Államos Szakszervezetének, valamint az izraeli munkáskormányának a kezében van és az említett két cég, ha ideje engedi, nem áll em bereket kizsákmányolni... Ez a kényes szituáció feltehetőleg akadályokat állított a szocializmus felé diadalmasan menetelő nemzet útjába, sőt az sincs kizárva, hogy megkérdőjelezte az egész mókát.

Nu, most mi a teendő? — vakarta a füle tövét a munkásmozgalmak vezetősége. — Hát akkor ki ellen harcoljunk, az ördögbe is?!

Ez bizony nem csekély problémát képezett. A kizsákmányoló na rancsultvényesek mégiscsak zsidók voltak, az amerikai nagytőkés hitsorsosok strammul adakoztak és a potenciális beruházók pedig ki lettek ebrudalva, mint említettük volt. Ami a kis bankokat illeti, amelyek úgy szaporodtak, mint mesterséges eső után a gombák, hogy az ellenük való harc esetleg, chászvóchállile, felingerelne és a munkásmozgalmak ellen fordítaná a nagy bankokat. Állandó megoldásként maradt tehát a progresszív adókules felemelése és a teraszok befedése és bezárásának szigorú megtiltása, ámbátor ez az utóbbi rendelkezés csupán azt az elenyésző kisebbséget érintette, aki holmi félreértésből alávetette magát a drákói törvénynek. A haza bölcssei hosszasan tördék a fejüket a gazdasági élet súlyos problémáinak megoldásán és újabb bizonyítékát akarták adni annak, hogy a jisiv félreérthetetlenül a szocialista irányba fejlődik. Ekkor, ama sorsdöntő szerdán, fel pattant helyéről az egyik Görögországból elszármazott funkcionárius és így kiáltott:

— Heuréka! Megvan! A háziurak!

A rendszer koponyái felálltak és viharos tapsba törtek ki. Ez igazi telitalálat volt! Mivelhogy az átlagos háztulajdonos nemcsak a született kizsákmányoló notórius és mandatórius prototípusa, aki azzal az átlátszó trükkel zsarolja ki az emberektől keservesen összekuporgatott pénzcsékjüket, hogy ő bérlakásokat épített a számukra, hanem azért is, mer a „hásjas tulaj” számszerű ki sebbségben van, mivel a választópolgárok körében lényegesen több bérlő található, mint háziur. Ennek jegyében született meg, cirka ötven évvel ezelőtt, a „Választóvédelmi Törvény” (alias Lakóvédelmi Törvény), amely szerint a hásjas tulaj ugyan formálisan meg tarthatja a házát, de a benne lévő lakások a bérlő-többség kezébe mennek át. Ezzel egyidejűleg a lakbért befagyasztották, szobánkénti egy grus egységáron és a háziuraknak ideiglenesen megtiltották,

hogy elhagyják az ország területét. Egyszóval a héber szocializmus végre-valahára megtalálta az igazi ellenségét.

Azokban a boldog időkben láttott napvilágot a mozgalom szócsövében az emlékezetes forradalmi himnusz, amely hevenyészett fordításban így hangzik:

Mint halászt a kis halacska,
Mint sofőr a dus ködöt,
Mint a sast rigó, a csacska,
Mint kötél a felkötőt,
Mint célpont a messi ágút,
Mint irákit büszke kurd,
Mi, lakók, pont úgy imadjuk
Elszején a háziurt!

A tömegek lelkesedése nem ismert határt, s délen valóságos lincshangulat uralkodott. A Héber Bérlők Véd- és Dacsözvétsége sürgős beadvánnyal fordult az illetékesekhez, hogy bocsássanak ki egy helyhatósági rendeletet, amely arra kötelezi a háztulajdonosokat,

hogy minden reggel jelentkezzenek a lakóhelyükhöz legközelebb eső rendőrsőn, továbbá évente cseréljék ki a bérlemények tapétáit, természetesen a saját számlájukra. Jaffán egy titkos szervezetet alapítottak, a Kukulux-Klan mintájára...

Ezek az örömteli beteljesedés feltehetően napjai voltak. Semmi sem homályosította el őket, egyetlen jelentéktelen szépséghibát kivéve: tudniillik, hogy az országban nem építettek többé bérházakat.

Erről a momentumról valahogy abszolúte megfeledkeztek a drámai események színes forgatagában. Azt az apróságot kihagyták a számításból, hogy az embereknek valahol lakniuk kell. Ráadásul kiengedett, hogy ahhoz, hogy valakit a törvény teljes szigorával meg-

büntessenek bérház építéséért, nos ehhez, az kell, hogy előbb valaki csakugyan felépítsen egy bérházat. De az ördögfajzatok nem építettek többé ilyesmit, mint említettük volt. Miért? Mert ezek számára csak egyetlen dolog létezik, uram, pénz, pénz, pénz...

Hányinger.

A munkásvezetés nem vesztette el a fejét: — Nem kell — jelentették ki fennhangon, ország-világ előtt, — nagyon jól megleszünk az ördögnek a szőrösszívű burzsujoknak a bérkasznárai nélkül is! Minden polgár építse fe la saját kis fészket!...

Ez csakugyan prima ötlet volt és ha szabad magunkat így kifejezni. Az egyszerű polgár, ahelyett, hogy minden hónapban néhány száz megfontolt izraeli fontot

csuszott volna a hásjas tulaj buk szájába, nos ehelyett emelt fölve elporoszkált az államilag engedélyezett pénzintézetek márványpalotáinak egyikébe, ahol egy néhányszázezer fontos jelzálogkölcsönt vett fel, élete végéig elzalogosítva minden ingó és ingatlan vagyonát, továbbá a gyerekeit eladta a misszionának, az életbiztosítást pedig a tőzsdén. Ilymódon játszi könnyedséggel vásárolt magának egy saját különbejáratu lakást és megszabadult attól a gondtól, hogy esetleg kénye-kedvére ki lakoltassa őt a gonosz háziur, hogy ákozott legyen neki még a neve is! Ráadásul időközben szétállott, illetve összemlott az a néhány ház, amelyet még a Kis Tel Aviv idejében építettek és tulajdonosaik megtértek az Örök Vadszemezőkre, az örökösök pedig még idejében külföldre szöktek... — Nem számít — deklarálta a

FRIZSIDER

FAGYASZTOTT LEVEGŐ (NO FROST)

MÓDSZERREL

SOHA SEM KELL LEOLVASZTANIA

Abból az egyszerű okból, hogy egyáltalán nem képződik benne jég! A rendes frizsidereknek szokásos statikus hűtés helyett (beleértve az automatikus leolvasztatót is, amelyeket időnként szintén le kell olvasztani) az új Amcor modern módszerrel működik: száraz, hideg levegő állandó áramlása, amely eltünteti a nedvességet a fagyasztó felületéről. Így teljesen megakad a frizsider leolvasztásának szükségessége.

Ennek a módszernek további előnyei is vannak.

- A frizsiderben lévő elemiszter, a hűstől és fagyaltól kezdve a zöldségig hosszú ideig friss marad és nem puhul meg.
- Az állandó levegő áramlás miatt, nem keverednek össze az ételek szaga. A fagyaltól nem lesz hering szagú és a tejnek nem lesz fokhagyma szaga.
- Vannak ugyanezzel a módszerrel készült külföldi frizsiderek, de az áruk sokkal magasabb a különbség több tízezer fontot tesz ki! Sőt, néha transzformátor felszerelésre van szükségük, amely sok áramot fogyaszt. Továbbá a nedvesség is magasabb foku bennük, mint az Amcorban, mert az importált frizsiderek az USA-beli éghajlati viszonyoknak és nem az izraelieknek megfelelően készültek.

Amcor a fagyasztott levegő módszerrel, lehetővé teszi annak, hogy a jéget megfelelő helyre tegye. Kizárólag a jégtartályba.

AZONNALI SZÁLLÍTÁS

2000 אקור

1900 אקור

Terjeszti Ampa és a megbízott kereskedők

AMCOR

A JÖVŐ FRIZSIDERE

Vezetőség ama felejthetetlen Május Elseje-i ünnepek egyiken, — még ha az utolsó háziur is elpatkol, ez ellenük folyó engesztelhetetlen ideológiai harc sohasé fog megszűnni!

A szentföldi szocializmus időközben ugyszólván a teljes megvalósulás útjára lépett. Annak ellenére, hogy a jisivot elárastották drágasági indexhez rögzített, adómentes állami kölcsönkötvényekkel és ugyanakkor a szorgalmas munkára, meg a tehetségre szigorú bírságot vetettek ki, s a bankok úgy felemelték a kamatot, hogy az már felülmúlta magát a kölcsönt is és több bankfiók nyílt az országban, mint ahány rőzsa és a beruházók visszakapták a pénzügyminisztériumtól az általuk beruházott összeg egyharmadát, mint „speciális hitel” és a fennmaradó kétharmadot pedig, mint „alkalmi juttatást” és egyes termelőüzemek az importált árut szépen visszaexportálták, csak előbb ráfestették a védjegyüket a ládákra és a szubszidiált héber mezőgazdaság elkezdett teljesen átállni az olcsó arab munkaerő alkal mazására — ám a hásjas háziurak, ezt a harácsoló kapitalistát, változtatlan érvénytel kizűszítette az osztály-öntudatos munkásvezetés sen alapuló izraeli társadalom és ez a lényeg.

Am ekkor, a választások eredményeinek jóvoltából, 180 fokos fordulat következett be, merev, anti-szocialista rendszer került uralomra.

Minden gyökeresen megváltozott. A rögzített értékpapírok száma megduplázódott, a bankok nyeresége nőtt, a beruházók rendkívüli juttatásokban részesültek, a behozatal új lendületet nyert, és a héber mezőgazdaság már az arab gyerkőcöket is kezdte foglalkoztatni. Egyszóval valóságos gazdasági-társadalmi forrada lomnak lehettünk tanúi. Csupán egy dolog nem változott: a lakáshiány. Ráadásul a rögzített infláció megváltoztatta az arányt a polgár és annak élettartama között: ha idáig csupán 30 évi munkabér fejében tudott magának lakást venni, most ugyanehhez a tranzakcióhoz legalább 300 évre van szüksége...

Az új közgazdászok, Milton Friedmann hűségese tanítványai, immár két esztendője győtrődnek: — Micsinájunk? — emészlik magukat. — Honnan teremtünk elő lakásokat a családok tízezeinek? Miből?

Lapzártáig nem találtak megoldást. Azt mesélik, hogy állítólag egy amerikai cég képviselői felvetették azt a halvaszületett ötletet, hogy felépítenek számunkra ezer bérlakást, de akkor épp nem tartózkodott senki se a kormányban, vagy valami ilyesmi, mire a háklis manuszok hazautaztak. De hát akkor mi a teendő, kezieszőkolom? Nos, a minap végre megszületett a döntés: ha a polgár nem képes többé lakást venni, akkor az állam fogja ezt megtenni helyette. Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok! Mostantól minden lakásigénylő, illetve lakásra iogoseult, 800.000 izraeli font kölcsönt fog kapni a kincstártól, hogy privát fedelet vehessen a feje fölé és ezt a bagatell adósságát majd alkalomadtán megadja, a drágasági indexhez rögzített részletekben is frívol kacajjal ajkain, de lehetőleg még az elkövetkező 3000 éven belül. Mi van még? Ja igen, a három megmaradt bérházra, amelyek e kis dolgozat nyomdába adásakor még nem dőltek össze, nos, a kizsákmányolásnak ezekre a bünbariángjaira rövidesen megnövelt vagyonadót fognak kivetni s tulajdonosait, a szegény rézbőrű indiánokhoz hasonlóan, be fogják terelni a „Háziurak Számára Fenntartott Rezervátum”-ba, az Októberi Forradalom Utja és a Tőkfilkő tér sarkán lévő üres telekre.

(Héberből fordította: DÁN DALMÁT)

JAAD

AZ ELSŐ IPARI FALU

Írta: FUCHS ÁVRÁM

Mit csinál két tucat intellektuális, jóreszűk magasfokú technikai képzettséggel bíró férfi és nő — aki a hazai, vagy a külföldi egyetemeken szerezte diplomáját — mit tesz ha elhatározta, hogy hatat fordít a kényelmet és előnyöket nyújtó városi életnek?

Fogja a családját, csomagol és ottan helyet keres, ahol az élet minőség magas, ahol nincs zaj és füst a távol, „a természet látogatója” építi fel új otthonát. Ideális környezetben folytatja foglalkozását. Az elgondolás szép és kellemes, de hasznossá is válik, amikor az említett akademikusok csoportja a lépést egybeköti az országépítéssel.

Jáád szövetkezeti falu, az ország első ipari falva a napokban ünnepelte a település avatását a galili Szegev övezetben.

HOSSZAS VÁRAKOZÁS

Annak ellenére, hogy Jáád tagjai a Galil szívében kizárólag arab lakta környezetben készültek fel építeni otthonukat, mégis öt évtizedig tartott amíg eljutottak a rég várt ünnepélyes pillanathoz. Jáád tagjai 1974 végén költöztek be a Jáászur kibuc, illetve a Jávor magnevesítő telep mellett felállított ideiglenes lakótelepre, ahol évekig a gyerekekkel együtt lakó kocsikban éltek. Az átmeneti időt nem töltötték ölbetett kezekkel, mert a minimális „külmunka” mellett sikerült magasfokú szakmai és tudományos képzettséget igénylő vállalkozásait felépíteni, sőt felvirágoztatni.

Az Akkóról Cfatra vezető uton Kármel irányába haladunk. Akkó után mintegy 15 kilométernyire jobbra, a Jágur, illetve Szegev felé vezető útra térünk. Balról Achíhud szövetkezeti falu takaros házai szemből az út túloldalán Jáászur kibuc. Rövid utazás után feltűnik a Házerá nagy magnevesítő vállalat kísérleti telepe Jávor, ami Dámun arab falu helyén létesült.

SALAMON KIRÁLY ADOMÁNYA

Az ut elágazik Sfarám, illetve Jágur irányába, mi azonban keletnek Szegev, Jodfat (Jodfet), illetve a nagy arab falvak Száchnin, Árabe és Dir Cháná irányába folytatjuk utunkat. Jobbra, vagyis délnek a magaslaton feltűnik Kábul nagy arab falu, melyet sokan a Bibliában említett Kábul városal azonosítanak. A honfoglalás idején Jehosua Bin Nun, Aser törzsenek adományozta ezt a várost, amelyet később Slomó (Salamon) király a környéken lévő 19 más várossal együtt Chirámmak, Cor királyának adományozott, aki komoly segítséget nyújtott a nagy zsidó uralkodónak az Első Szentély felépítéséhez. A feljegyzések szerint a későbbi évszázadokban is zsidók laktak ebben a faluban. Tudjuk, hogy még a középkorban is tömegével vándoroltak ide a zsidók, hogy a szentek és bölcsék sírjára borulva imádkozzanak.

A 248 SZÁMÚ MAGASLAT

A Keren Kájemet által ültetett erdők horriák a környéket. Szegev szövetkezeti faluval szemközti márványfejtő és kőbánya mellett rátűnk a Jáádba vezető útra. — Néhány kilométert utazunk a hegy gerincen, a festői szépségű vidék szívében, amíg feltűnnek előttünk Jáád takaros házai. A napokban felavatott falu. Mijár volt arab falu helyén létesült, ahol a függetlenségi háború idején véres har-

col folytak az izraeli hadsereg és a behatoló reguláris arab sorkatonaság és a környékbeli arab falvak lakosaiból verbuvált szabad csapatokkal, a stratégiai fontosságú 248 számú magasa birtoklásért.

Jáád központjából nagyszerű látvány tárul elénk. Északra a 300 méter magasságban épült zsidó falu tövében Sááb arab falu, amely az ősi forrásokban említett Sááb zsidó városa helyén épült. A Talmud is említi Sáábot, amely a rómaiak elleni nagy felkelés idején zsidó hősök származási helye volt.

ARAB FALVAK KÖZÖTT

Nyugatra és délre a távolban feltűnik a napfényben csillogó Földközi-tenger, a Haifai-öböl és a Kármel. Tiszta időben látni lehet az öbölben lévő nagy üzemek kéményeiből feltörő vastag szürke és fekete füstöt, amelytől ide menekültek Jáád lakosai. Északra és keletre a Felső-Galil hegyei: szemközti a távolban a Máálottal szomszédos Tefen övezet és tőle jobbra Káfr Rámá a nagy keresztény arab falu. Előttük terül el a termékeny Bikát Bejt Hárem völgye és Kármel.

Délről a Sáchnia hegy-vonulat arab falvak közé. A tervek szerint ezen a hegygerincen Jááddhoz hasonló 2-3 ipari jellegű szövetkezeti falvat létesítenek majd. Ugyancsak délre a hegy lábánál Szegev szövetkezeti falu házai. Ennek a 30 évvel ezelőtt létesített falunak eddig nem volt szerencséje, mert lakosai több ízben is elhagyták és a jelenleg ott élők munka helyett civakodnak-pereskednek, miközben földjeiket telveri a gaz, gyümölcsöseiket és szőlőseiket pedig kiszáradnak.

MINTASZERŰ KÖZÖSSÉG

Az elgondolások szerint Jáádban 150 lakást építenek. Eddig 30 családi ház épült fel, további 15 ház építése folyik gyors ütemben. A lakóházakon kívül már van itt klub, orvosi rendelő, szövetkezeti bolt, irodák és óvodák, ahol intenzív társadalmi és kulturális élet folyik.

Szervezeti szempontból Jáád a Falumozgalomhoz tartozik és alapelvei szerint, mint közösségi falu működik. A kereset közös és a teljesített munka szerint osszák el a családok között. Jáádban jelenleg mintegy 30 család él és több mint 40 gyerek, akik közül a legnagyobbak 8 évesek.

Sulyt fektetnek arra, hogy a falu minden tagja kivegye a részét a gazdasági, kulturális és közéleti tevékenységből. A falu minden ügyét bizottságok intézik, amelyek gondosan ügyelnek az egyéni szabadság és kezdeményezés betartására, a tagok közötti normális életforma, valamint a magas életminőség megőrzésére. Ennek megvan az eredménye, nincsenek torzalkodások, és a takaros házakat gondosan ápoló pázsit és kert veszi körül, mint a régi táborban, ahol közel 4 évet töltöttek.

COMPUTER ÉS MÉRNÖKI IRODA

Gazdasági szempontból a közösségi elv szemmel tartásával vesztik a falut. Az összes termelési eszközök Jáád tulajdonát képezik, a jövedelem közös kasszába folyik

be és egyenlő mértékben van elosztva.

Jáád lakosainak megélhetési forrását a magasfokú szaktudást igénylő vállalkozások képezik. A legrégebbi iparág a computer szolgáltatás és a faluban működő külföldi nagyságu elektromos-ágak, amelyek kezelésével a település 15 tagja foglalkozik — folyamatos szolgáltatást, beleértve a program-készítést nyújt az illetékes intézményeknek.

Az elektronikai üzemből az ipari gépeket ellenőrző és irányító gépeket építenek. Nem kevésbé fontos a gépész-tervezési iroda, amely fennállása óta többszáz millió forrú nagy megrendelést kapott magán és hivatalos intézményektől és iparvállalatoktól.

HASZNOS ÉS KELLEMES

A Szochnut és a Falumozgalom szeretői, ha Jáád tagjai mezőgazdálkodással is foglalkoznának. Mijután a környéken nincs elegendő termőföld (szó van arról, hogy esetleg átadják Jáádnak, Szegev paragon heverő földjei egy részét), megkezdtek üvegházak építését, zöldségfélé és virág termesztésre.

Az elgondolás szerint a Szegev körzetben 8 ipari falvat létesítenek, amelyek közül Jáád az első. A falu sok tekintetben példaként szolgálhat majd a jövőbeni hasonló településeknek.

Jáád tehát a hasznos és a kellemes megtestesítője. Az egyén szükségleteinek kielégítésével egyidejűleg a Galil zsidók által történő benépesítését, a közösség és az állam érdekeit szolgálja.

UJ KELET USA

Szerkesztőségi, előfizetési és hirdetési ügyekben felvilágosítással szolgál

COLEMAN KÁLMÁN KAHANA

619 E. 2nd Street

Phones: Brooklyn N.Y. 11218 633-0543 — 633-0564

MIERT PONT A NYÁRON ?

A „Victory” bőrdivatárának van válasza erre. Mert csak nyáron van ilyen gazdag választék nagy méretekben. Mert csak nyáron vállalkunk megrendelést mérték szerint. Nálunk már most megtalálhatja az 1980-as téli divat legmodernebb modelljeit, természetesen gyári áron.

Az áruraktár felszámolása a régi áron.

Nyitva egész nap, reggel 7-től este 6-ig, szombat este 11-ig.

Bné-Brák, rech. Háktson 16, telefon 708030

Autóbuszok: 20 21 23 42 40. Leszállni a Volkswagennél.

RÖSSEL MORDECHAJ:

EGY LEGENDÁS KIBUC — NEGBÁ

Az ország sok kibuca ünnepli ezekben a napokban letelepedésük több évtizedes ünnepét. De kevés azon kibucoknak száma, amelyeket az államelnök megiszta személyes látogatásával. Ezen kevesek közé tartozik az ország déli részén fekvő Negbá kibuc, amelynek hősiesség kiállása és magartartása nélkül talán nem valószínű, hogy a Negevet Izrael államához csatolták volna.

— Kiállítások — mondotta az államelnök a kibuc negyvenéves ünnepén — csodálatos volt a zsidó nép és országa szempontjából.

A LEGENDA

Negbá négy évtizedéből egy esztendő igen emlékezetes: 1948, a Függetlenségi Háború éve. Negbá választotta el az ország északi részében élő nagy zsidó centrumokat az előretört egyiptomi hadseregtől. Hősiességének, véréldozatainak köszönhető, hogy sikerült megállítani az egyiptomi előretörést.

„Azokban a napokban — olvassuk a kibucról szóló leírásban — Negbá a föld alatt élt, árkokban és bunkerekben. Minden, ami az ásatások felett volt, elpusztult.”

A zsidó világ szinte lélegzetvisszafojtva figyelte ennek a kis csoportnak, akkor mindössze 120 férfi és nő — rendkívüli magartartását. Megismélődött a Makkabeusok legendája, a kevesek felvetették a harcot a sokakkal, egy kis csoport hatalmas hadsereggel — és győzött.

A háború esztendejében a kibuc informatív újságja, a „Kol Negbá” ugyanugy jelent meg hetenként, a harcok idején, mint a béke napjaiban. A harcok esztendejében nem kevesebb, min 46 szám látott napvilágot. A sárguló molyosodó lapok a modern zsidó honfoglalás hiteles tanúi.

Ilyen megrendítő sorokat olvashatunk a kibuc naplójában: „Helytállásunkért drága árat fizettünk. Háztájunk és ösvényeink piroslottak a vértől, csendes és alkotó munkához szokott kibuc családunk megízlelte a fájdalom és gyász ízét. Por és föld-hantok alatt pihennek drágái, akik bátran és gondolkodás nélkül áldozták fel életüket. Egyszerű, szerény emberek, a lélek gazdagjai és a kifejezés mesterei. A kibuc

megalapítói és az élet izét alig megizelő fiatalok. Emberek, akik az eke szarvát és a napi munkát hagyták abba, hogy segítségére siessenek veszélyeztetett népiüknek, országuknak.”

Negbá legendájának köszönhető, hogy az egyiptomi erők nem jutottak el Tel-Avivba.

Tud-e erről a nagy város, van-e még valaki, aki értékeli ezt a megfizethetetlen áldozatot?

AZ ELSŐ KIBUC

Kilenc esztendővel a Felszábdító Háború előtt — 1939 nyarán telepedett le ezen a vidéken néhány kisebb csoport, akiknek álma volt feléleszteni a Negev pusztaságát. Pontosán kilenc évvel később került sor a sorsdöntő erőösszemérésre, melynek következtében a Negev zsidó földde vált.

Az angolok Fehér-könyvének „köszönhető”, hogy az országnak ez a része, a Galilhoz hasonlóan, örökké és visszavonhatatlanul zsidó fennhatóság alá került. A Fehér-könyv eltöltötte — zsidók számára — a földvásárlást és a települést. Ennek a gyilkos törvénynek — az európai náci-uralom idején — az volt a praktikus következménye, hogy a zsidóknak ott kell maradniok, ahol vannak, a halál karmai között. Ez ellen lázadt fel az akkor Erec Jiszrael-i jisiv, és minden rizikó vállalva, megszegte a törvénytelen és embertelen törvényt. Az éjszaka leple alatt egymásután születtek meg az új települések azokon a helyeken, ahol a mandatárius hatalom megtiltotta.

Negbá volt a „Chomá Umigdal” akció számszerint tizenharmadik települése, de az első a Negev területén.

ZASZLÓ ÉS EKE

A győzelem napján Jicchák Száde, a Pálmách parancsnoka, átadta Negbá kibucnak a megfutamodásra kényszerített egyiptomi harci egységek zászlóját a következő szavak kíséretében:

„... Győzelmünk nem teljes, és amíg nem teljes, addig nem győzelem. Nagy küzdelem áll még Negbá emberei előtt, amelyet nemcsak fegyverrel kell lefolytatni. Az eke is harciszóköz. Kívánom, hogy az eke harcában is álljatok meg a helyet, ahogyan megálltatok fegyverrel a kezben.

Aki ellátogat a mai Negbába, azt tudja és érti, hogy Jicchák Száde üdvözlete nem volt pusztán kiáltott szó.

A MAI NEGBÁ

Külsőjét illetőleg semmi sem emlékeztet a mai Negbában a tegnapi, kivéve az egyiptomi tankot, amelyet a kibuc bejáratánál helyeztek el, s amely a sok támadás egyikén ottmaradt. Az ellenség vereségére emlékeztet.

Anyagilag jól megvannak alapozva. A számos gazdasági ágon kívül jelentős iparral is rendelkeznek, amely bőven kárpótolja a tagokat az egykori bójtos napokért. Intenzív társadalmi és kulturális kiadások Negbában évi 5500 líra fejéknént, vagyis havi 500 font.

Társadalmi tevékenységük enél is jelentősebb. Mijután a kibuc olyan körzetben fekszik, amelyben erősen érezhető az osztály-különbségek, feladatuknak tekintik, mindent megtenni a különbségek csökkentésére. Nem filantropikus eszközökkel, hanem konstruktív módon. Befognak gyerekeket nehezen élő családokból, akiket a kibuc gyerekeivel együtt nevelnek. Befognak új olékat, ifjúsági csoportokat és állíjját hanoárt. A kintről jövő gyerekeket egy-egy család „adoptálja”, hogy megadják nekik az otthon érzetét.

A nyári napokban gyermeknyaralattat szerveznek Askelonban, Asdodban, kultúrothott tartanak fenn és ifjúsági kiképzőket küldenek a városba, akik foglalkoznak az elhanyagolt, matematikus fiatalokkal.

— Igaz, — mondja az egyik chávér, — ezek a tevékenységek az állami szerek hatáskörébe tartoznak, de mi rajta tartjuk a kezünket az izraeli társadalom ütőerén, átérezzük annak problémáit, és mijután nem élünk légüres térben, hozzájárulunk a dolgok megjavításához.

— Szép és bölcs szavak. Kár, hogy ez a mély nemzeti és társadalmi felelősség tudat csak oly szűk rétegekben érezhető.

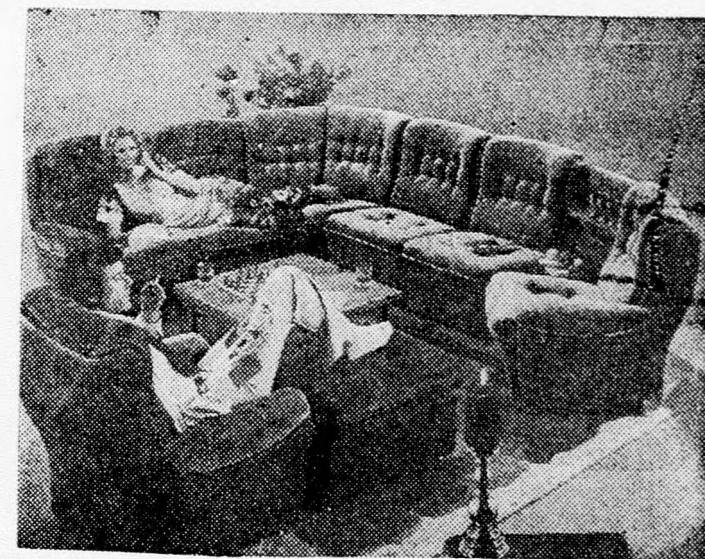
Negbá és a hozzá hasonló kibucok e kevesekhez tartoznak. — Róluk mondta Jicchák Návon államelnök: „A kibuc mozgalom a cionizmus egyik legszebb és legjelentősebb hatása az utóbbi száz esztendőben.”

MIFGÁS HÁRENIT HÁBENLEUMI

CHOLON, Kugel-u. 45., (Binján Cámeret, a parkolóhelyen)

1979. 8. 11., szombat estétől

50 SZALON, 1980-AS MODELLEK

Kül- és belföldi készítmények, kitűnő minőségben és tőkletes kidolgozásban, elfogadható áron és kedvező részletre, 1000 négyzetméteres kiállításon.

JÓJJON EL MEGNÉZNI, MIELŐTT VÁSÁROL.

HÁLÓSZOBÁK, 1980-AS MODELLEK

összeállítva kiállításunkon gyöngyházfényű és matt.

ÉTKEZŐSARKOK, BÜFÉ- ÉS GYERMEKSZOBÁ-AKCIÓ

DÁN DALMÁT:

IRKA-FIRKA

Minap egy magyar-zsidó társaságban valaki a héber irodalmi tudásával kérkedett, hogy ő minden jelentősebb művet elolvastott.

— Még Csernichovszkítól a Zalán futását is? — kérdeztem tőle illő respektussal.

— Párbeszéd az autóbuzsmegállónál:
— Jásir?
— Yes, sir!

— Egyik este ezt a plasztikus kifejezést használta Marci barátom:
— Kacagnom kell a röhögéstől!

Hirtelen megüti valami a szemem az Uj Kelet hirdetései között:
„Egy nagy gyár költöt keres!”
Leteszem az újságot és kiszínezem magamban a dolgot. Az ördögbe is, pont megfelelnem kéne az állás! Csak termelném futószalagon a szebbnél szebb verseket és ömlene hozzánk a pénz!... Elmesélem a jó hírt a feleségemnek, de ő lehűt:

— Biztos rosszul olvastad el a hirdetést. Le merném fogadni, hogy az a nagy gyár költőt keres és nem pedig költőt. Kinek van szüksége manapság költőre?!

Utánanézttem a dolognak és képzeljék, megint csak a feleségemnek volt igaz!...

— Az ismert római közmondás, hogy „Panem et circenses!” nálunk így módosult: „Pönem et circenses!”

Vatik-mese kezdete:

— Hol volt, hol nem volt, kösebiti, amikor én jöttem, mindenhol „hol” volt, azaz köröskörül csak homok volt, vagy még az se...

— A nők igyekeznek mindenben utolérni, sőt túlszárnyalni a férfiakat: kíváncsian várom, hogy ki lesz az első hölgy, aki átszúzza az Atlanti Óceánt!...

— Jó héber—magyar kifejezést hallottam a minap Miskáckánál:
— Ajvő, a diványunkon reped a ripud!

— Minap a sajátos arab kiejtésről társalogtunk odahaza. Már mint arról, hogy milyen az arabok jellegzetes akcentusa, ha héberül beszélnek. Például, hogy „párdesz” helyett „bárdesz”-t mondanak, mert képtelenek kiejteni a „p” betűt. Dafna lányom, aki a család orientalistikai szakértője, meg akarta világítani a kérdést még egy példával. Ezért körül nézett a szobában és a tekintete végül megakadt a lámpán:

— Nos, ide figyeljetelek! — mondta, — ha a zsidók a menórát penorának hívják, akkor az arabok úgy ejtenék ki ezt a szót, hogy „benora”!...

— Főúri párbeszéd:
— A nagyherceg ökegyelmessége mióta régens?
— Már régens régen.

— Szójáték:
Tévé-rejtvényműsor diktátor-hajlamu játékezője = kvíz-ling.

Jó kifejezést hallottam a mi-

Politikai humor Keleteurópában

(OFNS). — A Kínai Népköztársaság elnökével folytatott több napos beszélgetés után, Nicolae Ceausescu, Románia elnöke, végül is bátorságot vesz magának és feltesz egy kényes kérdést:
— „Elnök elvtárs, tulajdonképpen hány látogatása során — általában tünemény Kelet-Európában — „Gondolom vagy huszmillió?”
— „Micsoda véletlen! Huszmillió van nálunk is!”

— A politikai humor — mint ez a vicc, amely szájról-szájra járt Romániában a kínai elnök múlt évi balkáni látogatása során — általános tünemény Kelet-Európában.
— Ott ahol tulteng a hivatalos propaganda, a sajtó guzba van kötve s a szabad szókimondás a szabadságvesztés veszélyével jár, a politikai vicc különleges funkciót tölt be: lehetővé teszi, hogy az ember beszéljen a való helyzetéről — kevés kockázattal.

— Alig mulik el esemény, akár vallásos jellegű is, szellemes bemozdítás, csipős megjegyzés nélkül. János Pál pápa legutóbbi lengyelországi zárandokulja sem volt kivétel:
— Gierke pártfőnök utolsó kérésre, mielőtt a pápa visszarepülne Rómába:
— „Öszentsége, lenne oly kegyes kimondani a választ Lengyelország és a Szovjetunió között?”
— „Ezt megtehetem, fiam. De

nap Tel Avivban:
— Lemegyek a zsidóhoz vásárolni!

— Az igazán udvarias ember még attól is bocsánatot kér, aki a lábára lép...

attól tartok, hogy nektek kell majd fizetni a tartásdíjat.”

— Oroszország a lengyel politikai viccek prominens témája. A múlt évben, amikor egy lengyel kozmonautát egy szovjet űrhajósal együtt repítettek fel a világűrbe, a varsói kávéházakban így reagáltak az eseményre:
— „Mit bizonyít ez a repülés?”
— Kérde az egyik lengyel polgár.
— „Az, hogy egy lengyel elszakadhat a Földtől — de nem a Szovjetuniótól!”

— A legtöbb vicc rövidéletű, de némelyik friss marad még egy évtizeddel az esemény után is, amely eredetileg inspirálta szerzőit. Ilyen például a prágai vicc a franciáról, a németről és az oroszról, és az autóikról:
— Azt mondja a francia: „En a Citroënnel megyek munkába, a Peugeot-val járok piknikre és a Renault-val utazom külföldre.”
— Mondja a német: „Mi a Volkwagennel megyünk munkába, az Audival piknikre és a Mercedesszel utazunk külföldre.”
— Az orosz: „Mi bizony csak a Maszkvics-csal járunk munkába, meg piknikre, de külföldre tankkal megyünk.”

— A Varsói Paktum államai szívesen viccelnek egymás rovására, de létezik természetesen önkritika is, illetve, önguny, és ezek a viccek többnyire a legsikerültebbek.
— Keletnémet humor:
Két német horgászik, egymással szemben ülnek a határmenti folyó két partján. A nyugatnémet horgász egymás után fogja ki a halakat, a keletnémet oldalán meg sehol semmi.
— „Hogy van az, hogy maga

kosárszámra fogja a halat, nálam meg egy sem kerül horogra?”
— kiált át a tulsó partra a keletnémet elvtárs.

— „Egyszerű” — jön a válasz.
— „A maguk oldalán senki sem nyit hatja ki a száját.”
— A „hal-téma” romániai variációja:
Egy román munkás halászni megy, kifog egy nagy halat és büszkén viszi haza a feleségének.
— „Dehát mit csináljak vele?”
— Kérde az asszony. „Nincs hagyomány, olajom. Nincs semmi, amivel elkészíthetném. Vidd vissza!”

— A munkás fogja a halat és visszadobja a folyóba.
— A hal kidugja a fejét a vizből és nagyot kiált: „Viva Ceausescu!”
— Jugoszláv vicc a pro-szovjet

bolgár szomszédait számláljára:
Egy jugoszláv turista meglepetéssel tapasztalja, hogy Szófiában, ahol 30 fokot jelez a hőmérő árnyékban, mindenki nyitott esernyővel sétál. Hogy miért?

— „Mert a rádió bemozdította, hogy Moszkvában esik az eső.”
— És a „legállatibb” keleteurópai „bon mot”, amely nyilván pesti eredetű:
Isten pontosan 20 másodpercet engedélyez Karl Marxnak, hogy mondjon valami velőset a földi világ tévé-hallgatóságának.

— Marx leszáll a Földre, megáll a felvevőgép előtt, s pillanatnyi gondolkodás után nagyot kiált:
— „Világ proletárjai — bocsássatok meg nekem!”

— SZÉKELY ISTVÁN fordítása

BAGÓHITEN

— Annyit fecsegetem már az én galúti falumról ennek a becses lapnak a hasábjain, hogy illendőnek találok, hogy a belső dolgait is bemutassam. Meg kell jegyezmem, hogy a mai Ricsét a kommunista Ricsét, nincs szerencsém ismeri, hanem a 60—70 évvel ezelőt, a reb Noszen Liebermann Ricsét, aki kommentárt írt a Misnához, a Löwenkopfk Ricsét, az ereb Arn Walf Ricsét, akiknek az ima szavai ugy peregetek a szájából, mintha tal- lérokat számolgatna, akinek a tiszbeávi siralmánál mindenki a szemét törülgette.

— Az ereb Mais Semjén Ricsét, aki esőben, szélben, hóban, jégben se mulasztotta volna el szombatokint a két kilométeres utat megtenni, hogy minjännal imádkozhassék.

— De most nem a magunk, hanem az ő Ricséjükről hadd essék szó; a mi Ricsénk elpusztult teliesen Auschwit-ban. Ott, még Ferenc Jóska alatt is, se a pesti, se a bécsi törvényeknek nem volt fogatniuk, különösen a há-assóai törvényeknek. Ott a nemzsidó járvokat nem az oltár alá vitték a fiúk, ha megházasodtak, hanem — ellopták őket. Ugy, ugy, ellopták, hazavitték a k. szüleik portárára és ott együttétek. Ezt a lopást nem tartották törvénytelennek. Reggel beállított Mari, a cselédünk a boltha az anyámhoz és vigyorogva úiságotla: Tetszett hallani, te is asszony, a Fazikas Jucsát Vécsei Jóska az iccaka ellopta.

— Az ilyen házasságok nagyon kitartóak voltak, holdogan éltek egymással akár hőtig napidig is.

— Évek múltán, ha már 5—6 puia úisádozott az udvaron, elmentek a réformátus tiszteletes úrhoz, aki a házasságukat a templomban meáldotta.

— A kedves Mamám az illendőség kedvéért elbeszélgetett a bolthban a vevőivel.
— No, Jucsá, te mán meesküdtél az uraddal?
— Nem én! Mée ugy élünk bagóhiten...

ZEMPLENRICSEI LÖWENKOPF KÁLMÁN

KINAI MORZSÁK

Irta: ART BUCHWALD (Ságháj)

Mint a Kínából hazatérő többi úiságírónál, az én zsemben is tömördek olyan cetli és jegyzet maradt, amivel nem tudok mihez kezdeni. Sorra ajánlottam fel mindet négy nyugati állam kémszolgálatának, de rendre visszautasították, mondván, hogy már mindet elolvasták a hotelszobámban, amikor lementem egy percre emléktárgyakat vásárolni.

— A Népi Nemzeti Kongresszus épp most állapította meg, hogy a Kínai Népi Köztársaságának jelenleg 975 millió lakosa van (ők a számokba mindig beleveszik Taiwan lakóit is), szemben a pár hónappal ezelőtli 900 millióval. Ami azt jelenti, hogy ha minder egyes kínai polgár autót venne magának, akkor a benzínért sorbanálló kocsik gyűrűje 25-szö ölelné át az Egyenlítőnél a földtekét.

— A Jünnan-i egyetem hallgatói elsőül a következő kérdést intézték hozzám: Miért kényszerült Nixon elnök lemondani? Megma eváráztam nekik, hogy ahogy Kínának meg volt a maga „Névoel bandája”, úgy Nixonnak „Huszonhetes bandája” volt. Utána feltették a kérdést, mi törtérik majd vele. Elmondottam nekik, hogy ahogy Kínában a lebukott vezetöket makaróni gyárba kül-

dik dolgozni, akként mi is arra itéljük lebukott vezér-férfiainkat, hogy a kiadóvállalatoktól kapott előlegek ellenében addig írják ki hosszú könyveiket, míg nem belátják hibáikat és visszatérnek az egyenes ösvényre.

— A kínának általában rendkívül udvariasak. Mindazonáltal, valahányszor a kínai ideenevezetö azt karia, hogy kliense mozdulion, íol megtaszgálja. Engem a Népköztársaság egyik végétöl a másiké taszigáltak. Az utazás elején méo meeprobáltam azzal megvesztegetni az ideenevezetömet, hogy ha nem lökdösödök, evönvörűszép beszámolóit írok a Nagy Kínai Falról. Mivel ő ezt az evveszöpet nem tartotta be, a Falról is csak annyit írhatok, hogy ha az ember látta egy részét, látta az egészét.

— Kínában az atombomba után következő legeslegfontosabb dolog az a csipös, fehér, áttetsző ital, amit ök Mao-táinak-nak hívnak. Ezt kínálják minden ünneves összejövetelen, ezzel kocintanak minden esemény alkal- mából, legyen az Kína és az Evey- ült Államok barátsága, vagy a Szovjetunió valamelyik atomer- vezetőket makaróni gyárba kül-

CARMEL CARPETS SALES CENTERS CARMEL SZŐNYEGEK ELADÁSI KÖZPONTJAI

Rémát-Gán, Modiin 13	Tel-Aviv, Ben Jehuda 206
BÉT STICHÉ CARMEL	SZÁBÁN
Tel-Aviv, Gruzenberg 28	Jeruzsálem, Hámelech Dávid 14
EJTÁNI	MERKÁZ STICHÉ CARMEL
Tel-Aviv, Ben Jehuda 164	Petách-Tikva, Hábáron Hirsh 28
BEMUTATÓ TERMEK	TAMÁM
Rechovot, Herzl 185	Beér-Séva, Hápálmách 54
KÁSHÁNI	SZIMCHON

Különleges feltételek vámmentességet élvezőknek és új oléknak

A CHEVRONI VÉRENGZÉSEK FÉLÉVSZÁZADOS ÉVFORDULÓJÁN

Az erdélyi vallásos cionista mozgalom első kongresszusának 50-ik évfordulójára

Irta: SLOMO ZIMRONI

Ötven évvel ezelőtt gyűlt egybe Maramaroszigeten az erdélyi Mizráchi és „Tora Vöövoda” mozgalom első országos kongresszusa.

Kevesen, talán tizenötön maradtunk meg e kongresszus résztvevői közül, alig egynéhányan abból a seregből, a vallásos cionizmusról álmódzó, érette küzdők csapataiból. A kiküldötték zöme a veszkorszakban pusztult el, s nem érte meg álmai, reményei valóra válását, nem élhetett, nem alkotott a felszabadult, független Izraelért. Mutatóba maradtunk csak meg egynéhányan, hogy szívünk meg örízhesse a nagy mozgalom megszületésének szép emlékeit.

Tíz év telt el a mozgalom meg szervezésével, az aktív főszervezetek megteremtésével, nagy erdélyi hitközségek meghódításával ekkor a jó munka megkora názásaként került sor az első kongresszusra, amelyen az ország vallásos tömegeinek a színe-java vett részt: hitközségi elnökök, közéleti férfiak, a gondolat és a tett emberei, mellettük pedig a többnyire jesivát végzett vallásos fiatalok legmértöbb képviselői.

Találkozás Meir Berlinnel (Bár-Ilán z"l)

Elérkezett a kongresszus megnyitójának nagy napja. Vasárnapra esett, s az ünnepélyes megnyitást a város nagytérében tartották, az esti órákban. De már a kora reggeli óráktól fogva kezdtek Szigetre áramlani a kiküldötték seregei. A vonatok csak úgy öntöttek magukból az érkezőket. Egyesek autón érkeztek, gyalog vagy ökrösszekereken a maramarosi falvak és kisvárosok delegátusai, a környékbeli falvak egyszerű, dolgos zsidai.

A délutáni órákban leállott a városban a munka, Sziget zsidai,

férfiak, nők és gyermekek, első-sorban természetesen a delegátusok, elindultak az állomás felé. Ünneplő ruhában mentek fogadni a nagy vendéget, „a volozsini herceget”. Hárav Meir Berlinit z"l, aki reb Sámuel Hakohen Weingarnt, reb József Rottenberg, a kongresszus díszvendégeként. A Cionista Kongresszusról jöttek Csehország vákiai kerületéből.

Örömmujongással, üdvözléssel fogadta a nép a neves vendéget, ahogy a chászidok fogadják rabbijukat. Kétlovas hintóba ültették, s melléje ültek a Mizráchi vezetői, reb József Rottenberg, reb Mordecháj Leichter és reb József Stern z"l. (Mindhárman alij jártak és szép, magas korban hunytak el Izraelben.)

A menet lassan haladt előre, de egyszer csak a kocsiist megkérték, fogja ki a lovait, a hintót pedig a lelkes, táncoló és daloló tömeg húzta be a városközpontban levő hotelig.

Látogatás a város főrabbiánál

Kurta pihenés után Hárav Bár-Ilán legnagyobb megköszönésünkre közölte, tisztelegő látogatást tesz a város rávjánál, Teitelbaum szigetű főrabbinál. Ugy néztünk rá, mint valami különre, a való helyzet nem ismerőjére. Megpróbáltuk magyarázni neki, hogy ez ellenkezik minden logikával, „a Teitelbaum-ház maga a cionista ellenesség forrása”, elképzelhetetlen, hogy a rabbi hajlandó legyen fogadni a Mizráchi világszervezet elnökét, hajlandó legyen elbeszélgetni azzal, aki a Zsidó Világkongresszus vezetőségének is tag-

ja. De Hárav Bár-Ilán makacsul kitartott.

Rabbi József Rottenberg z"l, a Mizráchi vezetője, aki abban az időben hitközségi alelnök és városházi előjáró volt, szintén mellette állott. Pártolta az ötletet, a látogatást helynévalónak találta: nem szabad lemondani róla. Nem csekély kétségekkel a szívünkben kísértük el őket a rabbi házához: hátha nem is fogadják őket, vagy pedig a chaszidjai és jesivánvendékei Isten őrizze, tiszteletlenül viselkednek majd. A vendégek beléptek a rabbi házába, mi pedig aggodalmaskodva várakoztunk odakint. De kellemes meglepetésünkre, Teitelbaum rabbi szívélyesen, meleg szeretettel fogadta a vendégeket, hamarosan felkerült az asztalra a bor meg a lekáchtorta. Elbeszélgették Tóra-részletekről, meg a szentföldi helyzetéről, utána pedig barátokként váltak el egymástól.

A látogatás lezajlott, nagy köcsött le a szívünkről, s megnyugodva mentünk be a város nagytemplomába, mincha-imára.

Távirat Jeruzsálemből

A kongresszus pompás külsősége között nyílt meg. Elhangzottak az üdvözlések és Hárav Bár-Ilán jiddis nyelvű ünnepi beszéde. Csillagok fejtegetései tűzbehozták a hallgatókat, akiknek ilyesmi-ben még sohasem volt részük, akik ilyen szónoklatot még sohasem hallottak.

Másnap nagy megrázkódtatás érte a delegátusokat. A délutáni ülés során küldönc lépett a terembe, s egy Jeruzsálemből érkezett táviratot nyújtott át Hárav Bár-Ilánnak. Ő végigfutotta, sápadt lett mint a fal, megdöbbenően dőlt hátra a székeben, egész testében remegett. Visszafojtott lélegzettel figyeltük: mi történhetett? Mi lehet abban a sürgönyben? Miért a megdöbbenő hallgatás?

Hárav Bár-Ilán átnyújtotta a táviratot a kongresszus elnökének: „Véres zavargások törtek ki Erec Jisráelben. Chevronban kegyetlenül lemészárolták a jesiva növendékeit. Cionban véres harcokat vív a zsidó jisiv.” A kongresszust felbeszákították, a határozatok összefoglalását és a mozgalom intézményei vezetőknek a megválasztását egy szűkebb bizottságra bízták. Estére tüzték ki a záró gyűlést.

A zárógyűlésre tömegestül jöttek el a zsidók, mintha Sziget minden zsidója a terem ajtajait, ablakait ostromolná. Hárav Bár-Ilán hatalmas alakja kiegyenesedett, illegett, mint a megszabott oroszlan, s kiáltó szava megremegett a sziveket. Gyermekeként sírt, s a hallgatóság véle zokogott. Vigasztaló szavakat keresett, nemzedékünk vezetője volt ő, a volozsini ház dicső sarja.

Ötven éve ennek! Az akkori zsidóság nincs már, végzete betelt. A megmaradtokak végigjárták a szenvedések, a vér és a könnyek útjait. Csak alig egynéhányan maradtunk meg a delegátusok közül, de a hatalmas táborból is, amelyet azon a kongresszuson képviseltünk.

Az erdélyi zsidóság már nem létezik, csak a temetők részben kidöntött sírkö-erdeje emlékeztet arra, hogy ott valamikor pompás hitközségek virágoztak. Vallásos cionisták tömegei, akiknek maradvék leszármazottjai most itt folytatják életüket az újjáépített, fel szabadiott Izrael államában.

Reb Nachman hazatér Erec-Izráelbe

Irta: URI SZELA

A Szovjetunióról köztudomású, hogy szigorúan őrzi a határait: senki se be, se ki. Akad mégis egy embercsoport, amelynek tagjai csodálatos konokszággal titokban újra és újra beszivárognak a Szovjetunióba. Nem arany-csempészek, nem kémek (noha már ezzel is azaz a meggyanúsították őket), hanem a breszlávi rabbi Náchmán chaszidjai, akik híven kitartanak 169 évvel ezelőtt elhunyt rabbi-juk mellett, s mindegyre felkeresik az ukrainai Umán városbeli zsidó temetőben lévő sírját.

Más chaszid csoportokkal ellentétben, akiknél a cádiki rang örökségként, nemzedékről nemzedékre száll, a breszláviak mindmáig legelső nagy rabbijuk emléket ápolják hűségesen: a többi chaszidoknál „halott chaszidoknak” nevezi őket.

Utolsó napjaiban több ízben is megmondotta rabbi Náchmán: „Közöttek akarok maradni, járjak el a siromhoz”. A breszlávi chaszidok tisztelik végős akaratát, s amikor csak mód van rá, teljesítik is. Akinek sikerül a breszlávi chaszidok zárt jeruzsálemi, vagy bné-bráki körébe behatolni, az izgalmas kalandokról hall beszámolókat ezektől az egyszerű zsidóktól, akik nem hősök, nem is zenek, de életük kockázatásával vápáknak át a szovjet határokon, hogy nagy cádikjuk sírjára borulhassanak. Némelyiküket lekapták, s nem egyszer magasszintű politikai tárgyalások révén sikerült csak a börtönből a breszlávi „kémeket” kiszabadítani.

Ha Isten is úgy akarja, erre immár nem lesz szükség. Amerikai személyiségek közbenjárására a Szovjetunió hatóságai megengedték a breszlávi rabbi Náchmán, a nagy cádik földi maradványainak átszállítását Umánból Izráelbe, s chaszidjai most már könnyebben teljesíthetik rabbijuk végakarátát.

A 14 ÉVES FÉRJ

Rabbi Náchmán beleszületett a chaszidizmusba. Űkunokája volt a Báál Sém-Tovnak, s unokája a horodenkői rabbi Náchmánnak, az első nagy cádikok egyikének. A Báál Sém-Tov városában, Medzsiobzban született, s már gyermekkorában meglepően viselkedett: maga-szerkesztette imákat mondott, és sürün járt ki a Báál Sém-Tov sírjára, segítségét kérni, hogy közelebb juthasson a mennyekhez.

Nem sokáig tartott a gyerekkora, mert 14 éves fejjel, az akkori szokások szerint, már meg is háza sították. Gazdag földbérő apósa-hoz költözött, s ott a vidéken az erdőben kóborolt, hol gyalog, hol lóháton, magánosan elmélkedett, s a lova gyakran tért haza a tanya-ra üres nyereggel, mert fiatal gazdája, gondolataiba elmélyülten hagyta kóborolni. Sürün bőjtölt, s erőst küzdött „a hus csábításai” szerinte a legfőbb veszedelm ellen. Jámbor viselkedését, istenkeresését kezdték a környéken megismerni, 20 éves korára már kialakult hívei tábora. Volt is emiatt baja a medzsiobi rabbi-val, s mint ő maga mondta, ettől fogva sürün állott viszályok központjában.

UTAZÁS EREC JISZRÁELBE

Huszonhat éves fejjel elhatározta, hogy Erec Jisráelbe zárándokol. Anyagi lehetősége ehhez alig volt, de a gondolat annyira eltöltötte, hogy nem látta az akadályokat, még imát is szerkesztett a vágyott útról — gyönyörű az ima költői szövege

Amikor legnagyobb kislánya sírtva kérdezte tőle, kire hagyja a családját, ha elmegy — így válaszolt: „Te gyermekek mellé állasz el, hűgöd az apósmnáll marad, a legkisebb lányt majd könyörületből magához veszi valaki, édesanyád elmegy gazdasszony-nak, a házbéli holmit pedig eladom utiköltségre.” A végén nem lett szükség e kegyetlen intézkedésre, mert hívei adakozásaiból összeremézték a költségeket, ő pedig 1798-ban elszekerezett Ni kolájébe, onnan egy folyami hajón jutott el Odesszáig, ahonnan már mindössze 4 napos hajózás árán Isztambulba került. A bajok itt kezdődtek. A nehézségek nem csak abból fakadtak, hogy a jididien kívül egyetlen nyelvet sem értett, hanem főleg abból, hogy a nagyvárosban Erec Jisráelnek gyűjtő kiküldöttéket (a mai Mágbit őseit) csak gúnyolta és félrevezette, ami olykor erőszakos cívódással jáult. Később e különös magatartását azzal magyarázta, hogy nagy szerénységében nem akart zárandoki éreynykel kitűni, hanem megalázkodó önlebecsüléssel akart felkészülni az alijja nagy élményére.

Akkor folyt Napoleon egyiptomi hadjárata, sokáig tartott, míg hajót találtak a zárandokok, mire pedig a hajó Jaffa kikötőjébe érkezett, rabbi Náchmán nem engedte leszállni, francia kémnek tartották. Kénytelen volt a hajóval Haifaig menni. Napoleon ekkor már bevette Jaffát és Gázát, már Jeruzsálemet ostromolta, de Haifa távolesett a hadiútól, és rabbi Náchmán, aki ros-hásáná előestéjén szállott partra, úgy érezte, hogy hó álma beteljesedett.

Jeruzsálemben nem juott el, de Tibériássa meghívták az ottani chaszidok, s nagy tisztelettel fogadták. Bejárta a Gáilit, leborult a szent bölcsék sírjaira: Cfaton tudta meg, hogy a franciák elfoglalják az egész országot, s jó lesz innen elsietni.

Török hajón talál helyet, de tévedésből egy másikra, egy hadihajóra száll, nemigen érti, mi történik vele, migmeg a hajó Rhodosz szigetére érkezik, s az ottani zsidók kiváltják. Indulásától számított kerek esztendő elteltével, sok kaland árán vetődik haza.

A MESSIÁS HIRNÖKE

Az élmény egész életére s gondolkodásmódjára rányomta a bélyegét. Zlátópoli városában telep szik le, s chaszid hitközségét a Báál Sém-Tov szellemében irányítja, bírálva azokat a cádikokat, akik ezt az ösvényt elhagyták. Őn magát állítja a hitélet középpontjába: chaszidaiak kötelesek imaközben az ő képét maguk elé képzelní, mintha vele együtt imádkoznának. A chaszidok, akik udvarát felkeresték, a legtöbben ros hásnára, kötelesek voltak megvallani előtte a bűneiket. A breszlávi chaszidizmus csak egy cádikot ismert, reb Náchmán magát, s a megvál-

tás közelebb-hozójának messiási szerepével ruházták fel. Ez sok korabeli cádik haragját felkelteté, míg végül kénytelen volt a várost elhagyni. Breszláiba került, ahol buzgó hívévé szegődött R. Náchmán Sternherz, aki azután mes tere minden szavát feljegyezte, könyveit kinyomatta, végül külön nyomdát állított fel kizárólag ezzel a céllal.

Amit a cádik tanaiból tudunk, azt mind reb Náchmán jegyezte fel, olykor hozzáfűzve, hogy a mondas rendkívül mélysege miatt ő maga sem érti. A rabbi maga különösen viszonyult saját könyveivel. Egyik könyve kéziratát elégette, mert — mint mondta — amióta megirta, nagy szerencsétlenségek érik; egy másik könyvet állítólag kéziratban őrizk nagy titokban a hívei, a jövő számára.

Tüdőbajban halt meg, amit ak koriban sorvadásnak hívtak, s nagyon sokat szenvedett a betegség-től. Lelkiismereti konfliktusba is került miatta, mert ő egész életében a felvilágosodás, a világi ismeretek, a tudományos kutatás sok ellen prédikált és írt, ami alól nem képezett kivételt az orvostudomány sem, a nagy zsidó tudósok eredményei sem. De bizony, amikor ő maga szenvedett a nehéz betegségtől, akkor bizony Lemberg orvosaihoz fordult ő is.

Betegsége idején kevesebbet foglalkozott a Tórával, ezzel szemben magaköltötte meséket mondogató chaszidjainak: ezek magva olykor ismert népmese volt, amit azonban reb Náchmán fantáziája új mesékké gyúrt át. Megértésüket a sok kabbalisztikus célzás megnehezítí ugyan, de cselekményük mindig rendkívül megkapó, szellemi töltetük pedig magával ragadó.

MESE A HÉT KOLDUSRÓL

Meséit is hűséges tanítványa, reb Náchmán adta ki jiddis eredetiben és héber fordításban, s ezek azóta is rendkívül elterjedtek, a nehezebbek megfejtésével tudósok foglalkoznak. A hét koldusról szóló, leghíresebb meséjéből készült darabot most játssza a jeruzsálemi Chán színház.

Halála előtt Umánba költözött, ott is hunyt el 1810-ben. Elárvult chaszidjai arra vártak, hogy nagy cádikjuk visszatérjen, s elhozza a megváltást — addig más rabbit ismerni nem akartak. De ha meg is halt a breszlávi chaszidizmus meeteremtője, maga a mozgalom tovább él. Reb Náchmán egyre újabb kiadásokat hozott ki a nagy rabbi műveiből, a hívők tábora egyre gyarapodott, s mindegyik ragja szent köteletségének tartotta, életében legalább egyszer mes tere sírjához elzárándokolni.

Mostantól fogva ezt már megtehetik itt, Izráelben is, ahová a breszlávi reb Náchmán egész életén át vágyakozott, s ahol a közel nanokban örök nyugalomra lel majd.

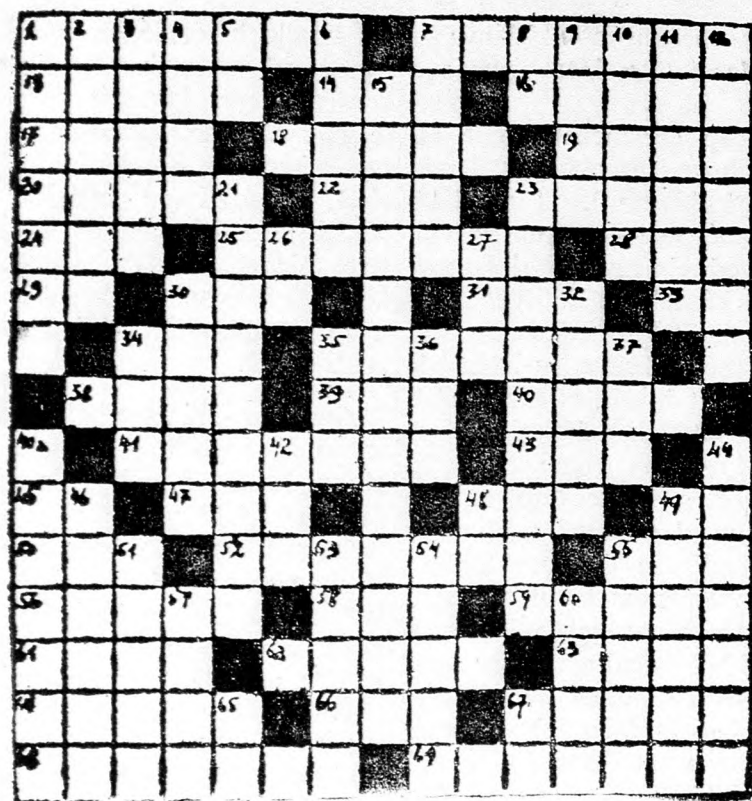
GÁLEJ ZOHAR
AKCIO A 10 EVES
JUBILEUM ALKALMABOL
504.- IL
Alvás ♣ reggeli, ebéd vagy vacsora turistának
A szálló orvosa — borspecialista,
s vendégek rendelkezésére.

גלי זוהר ים-המלח
הזמנת מקומות: ת"א שד' רוטשילד 66
טל' 625955, 615398
סודום: טל' 97848, 057-90851/2/3/4
טלקס 294-5

EJTAN AMICHAJ
FÉREGIRTÁS
SZAKEMBEREK
SZU, MOLY, KÖNYV- ÉS
RUHAMOLY IRTÁSA TEREN
Rámát-Gán, Rechov Modiin 18,
POB. 2272, tel. 790114-5-6
21 sz. engedély, eszek 481/75

VEGYEN CSILLÁROKAT A GYÁRRAN
— GYÁRI ÁRAKON
SZALONCSILLÁROK, ÁLLÓ-, FALI ÉS ASZTALI
LÁMPÁK NAGY KIALLITÁSA
REVELATION
Bné Brák, Cáfon, Ipari negyed, Hájárkon u. 65, III. emelet
Telefon: 79 06 95
40-es és 42-es autóbuszok. — A kiállítás nyitva minden szombat este 10-ig, vasárnap, kedden és szerdán este 7-ig, minden hétfőn és csütörtökön délután 4-ig, pénteken déli 1 óráig, szombat este 6-tól.

PÉNTEKI KERESZTREJTVE NY 36

VIZSZINTES: 1. A távirás apja. 7. Félziget Mexikóban. — 13. Idegen női név. 14. Limit némán. 16. Vissza: Kivakarni, latinul (ERADO). 17. Alig, majd nem, nemetül. 18. Afrikai állam. 19. Brünn, miként a lakói írják. 20. Értelmetlen beszéd. 22. Nitrogén, kálium és oxigén vegyjelei. 23. Becsempész. 24. JOA. 25. Zúrzavar (ch = c). 28. Ról betűi keverve. 29. Dátumrag. 30. Kalap csibésznyelven. 31. Néma caribu. 33. Ellenben. 34. Friss. 35. Vissza: Arab köszöntés. — 38. Amerikai hirmagyarozó családneve (Melvin). 39. Fájdalom. 40. Vissza: Ázsiai nagyhatalom. 41. Állomás, angolul. 43. Csendben kuta! 45. Fordított morzejel. 47. Eli betűi keverve. 48. Uk. 49. AY. 50. Her betűi keverve. 52. Hébegeg. 55. O-vel: a befektetett pénz. 56. Vissza: Kifogás, elől-hátul csonkítva. 58. Számnév. 59. Szádát személyneve. 61. Négyen! 62. Izraeli borpincészet. 63. Autótipus. 64. Rongy. 66. Kopár. 67. Rézgálic. 68. A kiátkozott filozófus. 69. Tragikus végű óceánjáró hajó.

FÜGGŐLEGES: 1. Orosz államférfi volt. 2. Spanyol ország rész. 3. Izületi betegség. 4. Szén, nitrogén és molybdén vegyjelei. 5. Nemes angol költő nevének magánhangzója. 6. Izraeli női név. 7. Vissza: „Ofóméltósága” (th = t). 8. Kereskedelmi rövidítés. — 9. Bead betűi keverve. 10. A mező aratás után. 11. Az egyik Zweig személynéve. 12. Tartós műanyag. 15. Apró lények tudományága. 21. Olasz szabadságharcos. 23. Emberre is veszélyes rablólhal. 26. Csodálkozást fejező ki. 27. Jód, szén és hidrogén vegyjelei. 30. Északi tenger. 32. Néger nép Délafrikában. 34. Nem olyan. 35. Ami társa. 36. Idegen női név. 37. Tárnyelző. — 40/a. Nem kérdés. 42. Rummal is jó. 44. Legényke. 46. Ma elődje. 48. Magánhangzók. 49. Nem egy meghatározott személy. 51. Patrióta. 53. Görög betű. — 54. Buma Sávít igéje is lehet. 55. Kunta betűi keverve. 57. Vissza: Nátrium, nitrogén és fluor vegyjelei. 60. Léna betűi keverve. — 65. Duplázva sportfogadás. 67. Csendes kut.

BEKÜLDENDŐ:
Vizszintes: 1. — 68. — 69.
Függőleges: 2. — 15. — 21.
A pénteki 35. szám helyes megfjtése:

VIZSZINTES:
1. Belzebub, — 15. Volgograd — 21. Andorra.
FÜGGŐLEGES:
7. Bonnie és Clyde — 13. Édes anyaföld — 20. Paracelzus.
Nyereménykönyv:
Michail Sadoveanu:
ANCUTA FOGADÓJA

TÁRSALKODÓT

KERESÜNK FÉRFIHEZ

másfél - két órára d. u. sétára.

TELEFON 22 87 46, VASÁRNAPTÓL,

DÉLUTÁN 4-7 KÖZÖTT.

Kiadó szigorúan kóser
ÉTTEREM — PENZIO

A NATANJAI TENGERPART LEGSZEBB HELYÉN.
RÖVIDESEN ÁTVEHETŐ. RÉSZLETEK:
TELEFON: 053 - 31129

UJ KELET

REJTVENYPÁLYAZAT
SZELVÉNY

36

A HITACHDUT
OLEJ HUNGÁRIA

NATANJA BNE-CION
temploma Natanján a nagynépi imádkozásokat az idén is az ulám „Natanjá”-ban tartja. A jegyek kiosztása minden délután 6-7 között az Irodában Sruel Hámélet 34 alatt. A műtényi hűségajánlatosoknak fenntartjuk helyüket augusztus 26-tól szeptember 7-ig. A ki nem váltott jegyeket a további napokon osszuk ki.

VISSZAJÖTT
KÜLFÖLDRŐL?

Az értékes filmeket, amelyeket távoli helyeken fényképezett, csak a legjobb laboratóriumokba adják! — Nem a gyorsaság, hanem a minőség számít!
Színes filmek előhívása az ország legjobb laboratóriumai-ban. „Foto Brenner” által.
* Nálunk az árleszállítási akció:
MINOLTA, PENTAX, CANON folytatódik, míg a készlet tart.
Kedden egész nap zárva

ÜDÜLÉSRE
ÉS GYÓGYKEZÉSI ÉSRP
ÁRÁDON
hűtőrozott szobák
és kávéházak.
Részletek:
Tel. 03-783507, 03-701230,
057-98307

Küldjön vámmentes IKKA ajándék-
mentes IKKA utalványt

MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARATAINAK

MEGRENDÉLŐHELYEK:

JERUZSALEM: Jeruzsálem könyvtár, Jávec utca 2.
Ozletti órák: 9-14 és 4-7-ig. Kedden délután zárva.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, l. em. — d.e. 9-12.30.
délután 4-6.30 között. Telefon 55052. Pénteken zárva.
HAIFA: Ungár Jákov, Rasi utca 20 — vasárnaptól-csütörtökig
10-től 12-ig. Telefon 525661.
BEER-SÉVA: Frankfurter István, Háácmánt 49-51. Tel. 38701

Levelézeti kizárólag: G. KEMÉNY
Tel-Aviv, Ben-Jehuda 27 címre kérünk.

FIGYELEM!

IKKA az egyetlen vámm- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség MAGYARORSZÁGRA

TUZEK ajándékukhoz kaphatók

CSEHSZÍV OVARÁKARA VALÓ KÜLDÉSRE

SPECIÁLIS AJÁNLATOK

MATZKINNÁL

A SZEZONVÉGI ENGEDMÉNYEK KERETÉBEN

- * Női fürdőruhák 30% engedmény
- * Divatos nyári szoknyák (import is) 30% engedmény
- * Szafári férfiöltönyök (Matzkin ismert, kizárólagos szabása) 30% engedmény
- * Női esőkabátok 749.- IL-től (különleges alkalom külföldre utazóknak) ESŐKABÁTOK ARUSITASA KIZÁRÓLAG

MATZKINNÁL, NACHLAT BENJAMIN 44.

KORLÁTOZOTT RAKTÁR

Tel-Aviv, Dizengoff-u. 101,
Tel-Aviv, Allenby-u. 74,
Tel-Aviv, Nachlat Benjámín-u. 44,
Haifa, Herzl-u. 37,
Jeruzsálem, J. Levi, Jaffa-u., Binján Háámudim

SZOMBATI NAPTÁR

1979 augusztus 10, péntek
5739 év 17.

GYERTYAGYULTAS

Jeruzsálem 5.51
Tel Aviv 6.10
Haifa 6.04

1979 augusztus 11, szombat
5739 év 18.

SZOMBAT KIMENETELE:

Jeruzsálem 7.07
Tel Aviv 7.05
Haifa 7.10

A HETI SZIDRA
EKEV

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

TEL-AVIVBAN

PÉNTEK
Beni, Dizengoff 174, tel: 222386;
Jáni, Jehuda Hálevit 67, tel. 612474;
SZOMBAT
Merkéz Háacón, rechov Ben Jehuda
200, tel: 242523; Jáni, Jehuda Hálevit 67,
tel: 612474.
SZOMBAT KIMENETELETOL
Briut, Hámelech George 28, tel: 223721

CHOLONBAN

PÉNTEK
Njot Ráchel, Eilat 26, tel: 851751.
SZOMBAT
Aszuta, Trumpeldor 4, tel: 858197.

BÁT-JÁMBAN

PÉNTEK
Gané Bát-Jám, Hánóvilim 3,
tel: 885671.

SZOMBAT:

Mázor, Cháivá Rejk 20, tel: 883360.
**RÁMÁT-GÁNBAN
ÉS BNÉ-BRAKBAN**
PÉNTEK
Finzl. **SZOMBAT**
Negbá, rechov Negbá 38, tel: 743159.

NATANJÁN

PÉNTEK
Trufá, Herzl 2, tel: 28656.
SZOMBAT
Gévá, Sár Hagáj 14, tel: 22895.

BEER-SÉVAN

SZOMBAT
Jerusolájim, Herzl 34, tel: 77034.

PÉNTEK

15:00: BUVÉSZVILÁG (III)

15:25: A SZOMBAT FOGADÁSA

17:32: Arab játéklím

20:05: A SZOMBAT BEKÖZÖNTÉSE - Smuel Ávidor Hákohén rabbi és Cílá Dágán közreműködésével

21:20: „MOST ÉS MINDÖRÖKÉ” — Uj, három részből álló film-sorozat, James

Johnes klasszikus regénye alapján, amely a második világháború előtt játszódik az Egyesült Államokban és az érzések fergetegébe került férfiáról és nőkről szól, amelyek egyik tényezőjét az amerikai hadsereg. — Főszerepben: Natalie Wood és William Devane — I. rész: A film hőse kiváló boxoló, ezért katonai egységétől el akarják helyezni egy sport-akadémiába. Ő azonban nem hajlandó erre s ezért „különleges elbánásban” részesül.

22:45: „HEIFETZ” — Dokumentum-műsor a világhírű zsidó hegedűművészről, Jasa Heifetzről, aki 60 éves kora óta már nem szerepel a nyilvánosság előtt.

23:35: Egy mondat a Szentírásból. HIREK.

ISKOLATEVÉ

10:00: Ifjúsági magazin

10:40: Angol a 6. osztálynak

11:00: David Cooperfield (V)

14:00: Cipi Sávít műsora

16:30: Művészet-történet

SZOMBAT

18:02: RAJZFILMEK

18:30: UJITÁSOK ÉS TALÁL-MÁNYOK — A műsorban: A nemzeti parkok megőrzése: Az Amazonas növényvilága

20:00: A SZOMBAT KIMENETELE — „A breslaui rabbi Nachmán tana” — Slo-mo Karlebach rabbi és Elia Szukot közreműködésével

20:30: MÁBÁT HIRMAKAZIN

21:05: SPORTRÁDÓ

22:05: „IZGALMAS GYLKOS-SÁG” — Noao Marsh detektívregény-író könyvéből készült krimifilm, amely a színház világában játszódik le. A színtársulat ífféli vonattal utazik, s titokzatos dologok történnek. — Egyikük majdnem gyilkosság áldozata lesz, a másiknak a pénzét lopják el, míg a harmadiknak születésnapjára rendezett ünnepség gyilkossággal véződik. — Főszerepben: George Baker.

23:35: Egy mondat a Szentírásból. HIREK.

1979 aug. 10, péntek
5739 év 17

I. MÜSOR

7:07: Reggeli koncert, 10:05: Novella, 12:05: Könnyű és klasszikus, 14:10: Gyerekeknek, — 15:00: A szombat fogadása, — 16:05: Klasszikus számok, 17:05: Irodalom, 20:05: Péntek esti hangverseny, 22:05: A muzsák körében, 0:10: Zenei csemegék, 1:15: Hátikvá.

II. MÜSOR

8:10: Reggeli zene, 10:10: Nálunk itthon, 12:05: A dolgozóknak, 12:30: Hétfégi sportesemények, 14:10: Vidám hétvége, 16:10: Ez érdekel, 18:05: Kivánságműsor, 19:05: A héten történt, 20:10: Ima és dal, 21:05: Spanyol románcok, 22:05: Rádióadás, 23:05: Péntek este, 0:10: Héber dallamok, 1:10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9:05: Izraeli nyár, 11:05: Hazulról, 12:05: Sofőröknek, 14:30: Dalparádé, 16:05: Költők dalai-ból, 17:05: Helvzetkép, 18:05: Portré, 19:05: Koncert, 21:05: Szombati dallamok, 22:05: A gyepen, 0:05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

*

1979 aug. 11, szombat
5739 év 18.

I. MÜSOR

8:05: Művészlemez, 9:00: A tudomány világa, 9:25: Zenei fej-törő, 10:05: Kamarazene, 11:05: Hangjáték, 12:05: Szombati koncert, 14:10: Gyerekeknek, 15:00: Művészeti híradó, 16:05: Filmszemle, 16:45: Dalban és prózában, 20:05: A heér-sévai zenekar műsorából, 22:05: Rádióvíra 23:00: Modern muzsika, 0:10: Klasszikus számok, 1:15: Hátikvá.

II. MÜSOR

8:10: Kedvelt lemezek, 10:05: A Világvilág, 11:05: Jákov Hollaender dalai-ból, 12:05: Más szem-szem névze, 13:05: A szülői ház, 14:10: Hanelemezek, 15:05: Sport, 16:05: Nyáron a természetben, 17:10: Erec-izraeli emlékek, 18:04: Az ügy elintézés alatt, 18:30: Sport, 19:05: Közelkeleti magazin, 20:45: Sportmagazin, 22:05: Hámávidil és móláv málká, 23:05: Rádió és tévé-magazin, 0:10: Dalok egy téma körül, 1:10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

8:05: Csodás dalok, 10:05: Szombat délelőtt, 13:05: Interjú, 14:05: A teneerparttól, 16:05: Vendéglátás, 18:05: Szép dallamok, 17:05: Rockzene, 21:05: Hagományok, 22:05: Rádiószin-pad, 0:05: Éjjeli madarak, 2:05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

RESTAURANT HILDA

RISHON GELIAR
A HÍRES BÉCSI ÉTTEREM. Ideális hely üzleti és családi étkezésekre. Eredeti bécsi ételek, bécsiszelet borjúhúsból, „Eszerházi” szték, stb. — Szombaton sólet és kiske.
● Minden kedden és pénteken Berger Sz. Ducsi ismert zongoraművész és Karstein Alexander hegedűművész zenélnék.
TEL-AVIV • Allenby 11. tel. 55834

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL

VILLANVORÓTVÁK — javító szolgálat és árusítás. Csácskesz, Bialik 12, Rámát-Gán, 736164.

VESZÜNK régi butort, frizsidereket, fűszereket, szőnyeget, felszámolásokat stb. 836185, 318185, 318185, Givatim.

TELEFONPOLCOK és asztalok, tróliók és fűszerek, káncsok és fogantatók. T. A. Sheinkin 6.

KÖHÉN vesz iroda és lakás butort, felszámolásokat, órkéseket, antik tárgyakat, villamosági cikketek, stb. 823385, 42796.

SÁLL vesz hagyatékot, butort, frizsidereket, felszámolásokat, este is.

HASZNALT frizsidereket! Házi és kereskedelmi, alkalmas, vesz, javít, eladó, csereért. Kiryat Levinzki, Sd. Har Cim 17, Tel Aviv, Levinzki 90, sarak. Telefon 829534.

ERNEST vesz butort, frizsidert, televíziót, szőnyeget és hagyatékot. Házhoz megy. 826323.

FREDI vesz frizsidereket, butort, televíziót, hagyatékot. Házhoz jön. 833886, Sde 856362, 825310.

FIZESSEN 1.500,- fontot, a fennmaradó összeget kényelmes részletek és nap-vizmelegítő felszerelés a háztartás poltránáit, amerikai gyártmányú rez sugar-felújító. — Telefon: 04-233173, — 04-233173, — 02-272492, 04-233339, — 04-232438.

DIVALON, párizsi modell, női és férfi párnák, kifutó minőség, kézimunkák, kiegészítők, feny 460. — Párnák, kiegészítők és fonatok. Jójon el — Szalon "Joni". Allenby 93, Tel Aviv, 290682.

SIRGONES Flutazás miatt eladó lakás berendezés, Herziia, Ibn Gvirol 7/6, 984707.

ELADÓ új, orosz Bielorusz zongora. Tel. 833214.

VENNEK kompresszor. Eladó félautomata mosógép 2.000,- font. 827002.

KIARISTÁS! Majdnem új vitrines árnyékszirmos és szőnyeg-frizsidert, eladó. Tel. 827061, 825772.

AMRIKAI "Story and Clare" zongora kitűnő, fényes, garanciával. Ritka alkalom. 04-217405.

SZEPTEMBER Cifón a Hotel Tel-Avivban. Bet Berenson. Teljes leírás és úszóművelés a szálló szobájára. Kihívó konyha, diétás és szentemberi árak. Tel. 067-31381, 067-32382. A hivatalos út.

MERKÁZ Házavaz, Tel Aviv, Háron 21, Teubana Merkazi, 333769, megnyitók augusztus 12-én, vasárnap. Naponta trisszli kávé és pulkábus. Nyitva 8-19-ig.

PEGANS hírvé város fából 4.30x2.25 méter, 40.000,- és új legzsabbalvózó Herziia, Ibn Saprut 31/3.

IRATÉNYKEPZŐGÉP és könyvek (zárójelben) és ritka könyvek (Judaika) 60 alkalmas. 03-298512.

ELADÓ különböző színű dőn-dőg kávék, 2 kávézó és 2 himzőgép. Cholim, Hárisztrádn 141.

MIKHALILAG eladó "Erika" frizgép, nagy orosz betűkkel. 057-76465.

ELTÁZAS miatt sürgősen eladók minden butorok, búf, fotelek, szápá, házőszo, stb. 249141-5, Dávid, 11-13-ig.

RAMAT JOSZEFAN hirdetések az összes országokban, ajándékok, filmek, trissz rendezés "Divánál", Merkáz 37, 848182.

MAGAS ÁRAKAT fizetek Izráéli és külföldi gyűjteményekért. Judaika, iratok, antik érmek. Tel. 03-239025.

ROTELEZZUK magunkat 5 százasokkal kevesebbre, mint a legalacsonyabb ár az országban. Ron Electric, Stevan, Givatim, Sheinkin 54.

ELADÓ új "Krasni Október" zongora "Veritas" villany kőgép, vasaló és porzó. 880454.

AZ ALANTI Irok művelnek teljes gyűjtemény: III. Petrov — 5 kötet, T. Ehrenburg — 9 kötet, Szatikov — 10 kötet, M. Bulgakov — 10 kötet, M. Brecht és N. Gogol — "Világiródmál könyvtár" kiadásának könyvek. Lemezszorlat: F. Szalon — 8 lemez. A rigai Dóm orgonájának zenéje felvett 2 lemez. Cseledek, orgona, kőgép, fényképező gép, stb. Tel. 827045 (egész nap).

MAGDA fogászati laboratórium vagy sürgős protézis javításokat, fél óra alatt. Nyugdíjasokak 25 százalékos engedmény. Tel Aviv, Balfour 27.

EGY HÉTIG! Fallsekény 12.950,- iróasztal 1.950,-, dupla ágy matraccokkal 5.950,-, könyvtárvány 798,-, ifjúsági ágyak, Rehitaj, "Sem", Bugrasov 26, 03-280493.

"HAMAVRIK" takarítás, polish és feregirtás, Engedély 2250, Garanciaval, azonnali szolgálat. 03-763028.

"PEER" takarítás, polish plusz feregirtás kedvező áron. Tel. 03-773954, — azonnali kiszállítás.

"SZELA" feregirtás az edények kivételével. Egyéves garancia. Engedély 197, Tel. 473271, 425151.

BNE-BRAKI aggokháza 2 helyi nőnek. Otthonos legkor, orvosi felügyelet, diétás konyha, torna. 791000, — 7822404, — 730698.

TRINZEK javító szolgálat és trissz kicserélese plasztikra. 231182. Dzsukirtás garanciával.

APOLONÓ vállal otthonában teljes gondozással idős, beteg házaspárt, vagy 2 nőt. Chavacelet u. 5, Neve Oz, 75-08, 1000, Petach Tikva, Neve Oz rendelővel levelezhető. Vállalja beteg ápolását 5-6 órára, a beteg otthonában.

IDOS özevgyemver (75) gondozót, nőt keres bentlakással (szombaton is). Nyugdíjas fizetés. Megfelelő fizetés és alkalmasság, Találkozás megbeszélése vasárnap és hétfőn este 7 után, telefon: 03-231463.

KITUNÓ Singer és overlock varrónokot keresünk 30 fizetés és prémium. Steiner, Tel Aviv, Levanda 30/gimel, 03-231463.

"JOFFY" — 220686, Dzsengoff 212, Turista 31/188, párizsi 40. jiddisül beszél, amerikai turistának 48. sürgősen orosz tudással, németországban, vagy 41. délmeltek 18. Orvosok, mérnök 28/185, technikusok, vállalkozók/nok.

JOSZUVA, 38 éves turista, kőzetudász, megpósolma. Tel. este: 02-414144.

ROMANAI származású, nemeslelkű, 51 éves asszonyt keres hozzáillót házasság céljából. Haifa, POB, 1572.

"JOFFY" — 220686, Dzsengoff 212, Turista 31/188, párizsi 40. jiddisül beszél, amerikai turistának 48. sürgősen orosz tudással, németországban, vagy 41. délmeltek 18. Orvosok, mérnök 28/185, technikusok, vállalkozók/nok.

JOSZUVA, 38 éves turista, kőzetudász, megpósolma. Tel. este: 02-414144.

FUGGETLEN, kulturált, komoly, elvált férfi, hozzáilló, bájos, jószívűt 62-64-es feleséget keres. Levelek román, francia, német nyelven, nem telefonon. POB, 11529/10, Tel Aviv.

ROMANAI származású, nemeslelkű, 51 éves asszonyt keres hozzáillót házasság céljából. Haifa, POB, 1572.

"JOFFY" — 220686, Dzsengoff 212, Turista 31/188, párizsi 40. jiddisül beszél, amerikai turistának 48. sürgősen orosz tudással, németországban, vagy 41. délmeltek 18. Orvosok, mérnök 28/185, technikusok, vállalkozók/nok.

JOSZUVA, 38 éves turista, kőzetudász, megpósolma. Tel. este: 02-414144.

ROMANAI származású, nemeslelkű, 51 éves asszonyt keres hozzáillót házasság céljából. Haifa, POB, 1572.

"JOFFY" — 220686, Dzsengoff 212, Turista 31/188, párizsi 40. jiddisül beszél, amerikai turistának 48. sürgősen orosz tudással, németországban, vagy 41. délmeltek 18. Orvosok, mérnök 28/185, technikusok, vállalkozók/nok.

JOSZUVA, 38 éves turista, kőzetudász, megpósolma. Tel. este: 02-414144.

★ HAIFA ★

UJ KELET Viata Noastra, Nowiny Kurier, Letze Najesz, Chadasot Jiszrael, Nasa Stráná, Jomjom, Szár 8 x apróhirdetés rovata és az összes többi újságokba kereskedelmi és családi hirdetések felvétele a "Sachar" hirdetőirodában. Haifa, Shapira u. 13, Tel. 662453. Nyitva naponta 8-20-ig. Este 20 óra után tel. 84267.

FIGYELEM! Lakások, üzletek, irodák, hitelkészségek, fűszereket, házak, kulcspezéret, örökön és hátrérbák. Telefon 668613, Benis Szruulovic — Haifa, Hechaluc 7.

PERZSASZONYVEGEEK gyári szőnyegek nagy választékban. Eladás — vétel — csere — szakzszerű javítás. Berkovics, Haifa, Akiba — Noharia taxi állomás mellett, Szidon 5. Tel. 04-666779.

HAIFA! Képzett vállalat mindenféle kárpitos munkát. Régit újra cserél. — 04-233674.

FOGPROTEZISEK készítése, expressz javítás, újragép, svájci nyír. "ANS-BACHER", Haifa, Akiba 27/a, 01-661841.

VEZÜNK használt butort, frizsidert, felszámolásokat, régiéseket. 04-662066, 510356, 532861.

VEZÜNK butort mindenféle frizsidert, felszámolás és régiéseket. Tel. 04-613621.

VEZÜNK régi frizsidereket 16 árakon, butort, frizsidert, Haifa, 01-663018, — VENNEK 34-es zongorát. Tel. 04-643493.

ATADÓ kulcspezéret üzlet a haifai Jaffa utcán. Tel. 528326.

HADARON kulcspezéret 3 szoba-hall, 1 em., (keres lépés). Alkalmos szabadon foglalkozásoknak. "Sternberg" közvetítő, Haifa, Hanázi 130, 04-83260.

ELADÓ röntgen készülék fogásznak, 5.000,- font. Tel. reggel 7-8 köz, Haifa, 04-234735.

ELADÓ 2 szoba-hallós rendezett, teraszos, Haifa, Raziél u. 04-231385.

KULCSPEZÉRET 2 szobás fűdszinti, rakarál, Kiriat, Muzkinban, hárv Kuk u. 44.Délután, Moskovitz.

HÁZVEZETŐNÖT keres egyedülálló, jóságos férfi, német, jiddis, vagy magyar tudással, Schleifer, tel. 04-710524, Kiriat, Muzkin, Sprinziak u. 35 (Haifa).

MINIMARKET (2 üzlet) eladó Kiriat Sztimában, Komolyoknak. (Eszter hét beadó). Haifa, 529515.

VEZÜNK mindenféle tollat, hívőre házhöz megvünk Haifa, Jaffa utca 131, tel. 04-521986, Stern.

MEGNVILT a haifai érme és helyeg központ. Vétel, eladás, becslés, kőzetítés, Hechaluc u. 22, Otthon 04-538358.

GYAKORLÓT gyógyászati segédőt/nőt keres nevelő-intézetben. 04-231905.

SZAKACSOT/nőt — nyugdíjas is lehet — pinceszert/nőt — nem szakembereket — keresünk. 04-83977, délután.

ELADÓ — kadó füres üzlet, Derech Neve Számon, Alkalmos bármely célra. Tel. 04-223132, Haifa.

ELADÓT keres nagyban ruházattal 8-tól 6-30-ig. Tel. 04-524984, 04-256437, Haifa.

KERESK nyugdíjas bitorozásba fel-, vagy egész napra. Meg kell feleljen fizikailag, erkölcsileg és intellektuálisan. Tudjon románul, írjutil, esetleg jiddisül, telefon 04-525321, Haifa.

ÁLLÁS

"AGRI" MODELL, Becél Jafe 11. Sd. Rothschild-szokok 03-624785, keres kosztümökhöz szabást/nőt 6 órára, vasalót/nőt, szabókat, varrónokot gének és kézimunkára. Szakmai szabóknak kiadunk szakteket házhöz.

ROMANUL beszélő metapéletet — házvezetőnöt keres könnyű beté asszony bentlakással, hetenként 3 napra. Kitűnő feltételek. Tel-Aviv, tel. 242643, vagy 268548.

ÖRÖKET keresünk szakmáyn munkára Tel Avivban és környékén. Ráánán, Kirat-Szaban, Herziian, jó feltételek. Jelentkezés: Agudát Hásonim, Tel Aviv, Lilienblum 29., személyazonossági igazolvánnyal és 2 fényképpel.

KITUNÓ kántor keres állást a nagyünnepekre. Külföldre is. 04-221871.

HÁZTARTÁSI alkalmazottat keres gyermekten, bné-bráki házaspár, hetenként egyszer 3 órára. Tel. 703173.

GYAKORLÓT metapéletet keresünk hetenként 5 napra, Bné Bráka. Telefon: 792476.

DOLGOZÓKAT keres "Saaréj Cholim" benzinkut, továbbá nyugdíjas ort. tel. 827938, 833709, Zeev.

NEHETIL beszélő asszonyt keresünk idős nő gondozására. Tel. 281459.

BETEG nő keres románul, jiddisül beszélő asszonyt délutánra. 03-445621.

EGYEDÜLŐ asszonyt keres gondozására 75 éves, jószívűt rokkant, aki nem kötelezi magát a házasságra. Cak bentlakással, 65 éves korig. Privát tel. 063-24033.

KITUNÓ, akadémikus porté festőt keresek. Tel. 053-39503, szombat kivételével.

VARRÓKAT és szabókat keresünk battedressek varrására. Export munka 827869.

ASSZONYT keresünk bentlakással, idős nő gondozására Rámát Gámban, ellátás és fizetés ellenében. 03-334724.

GYAKORLÓT eladónót keres könyvelőként, délután 13-17-ig, "Jicchák", Allenby 81, tel. 293396.

MUSZAF előmadkozókát keresünk templomban. Jaffa, Sd. Jerusáljaim 35., Gutwein könyvtár, 823040.

NŐI kosztümhöz és kabáthoz keresünk varrót és kézimunkást. Grosz konfekció, T. A., Hess u. 1.

KITUNÓ asztalosokat keresünk munkára Petach Tikván. 9-13-ig, 16-19-ig, 280396.

BNE-BRAKI aggokháza keres metapéleteket és ügyes takarítókat. Jó feltételek a megfelelőknek. 791000, 782404, 730698.

PÁJISZ vezérigénység keres PájisZ elárusítót/nőt. Jelentkezés: "Mázal Tov" Allenby 111., 10-13-ig.

EJSZAKAI betegápolást vállalok este-től reggelig. Beszélök magyarul, heberül, jiddisül. 908628.

RAMAT-GANBAN keresünk társalkodónót, könnyű háztartási munkákkal délelőtre. 03-747002.

BNE-BRAK környéki asztalosüzem keres bitorozástal. Nyugdíjas is lehet. Nappal 782140, este 709318.

CHOLONBAN keresünk kozmetikusnóket, akik tudnak viasszal és epilációs tüvel dolgozni. 893361, munkában.

PETACH-TIKVAN keresünk oroszul és jiddisül beszélő, jó asszonyt, idős, magat ellátó nő gondozására és társaságul. 10-18-ig. Tel. 17-20-ig. 03-914415.

TEL AVIV központjában lévő üzem keres nem szakmunkásokat. Nyugdíjasok is lehetnek. 338169.

ETERNA cipőgyár keres cipészeket (feszítőket). Jó feltételek. Jelentkezés: Tel Aviv, tel. 335776, 335769.

ALEF-ALEF bitorozástalokat keres Even Zohár asztaloság, Ráánán, 052-29497.

KOMOLY küldöncöt keresünk törpomotorkerekárral. Jó feltételek, szakma tanulást lehetőségek. Mahir, Nordau 73.

ASSZONYT keresünk bentlakásra egyedülálló nőfél, lehetőleg lengyel, jiddis tudással. 318855.

BNE-BRAKI aggokháza keres 672-korú, ápolónót részbeni foglalkoztatásra. 791000, 782404, 730698.

VARRÓT keresünk szűsgéphez. Otthoni munka is lehetséges. Tel. 03-297307.

METAPELETET keresek 2 hónapos csecsemőhöz, 8-2-ig. 03-228712.

MUNKÁSNOT, szobalányt keres ünnepekre és szombatokra, jó feltételekkel Hotel Monopol, Allenby 4., tel. 03-55906.

FÖZÖNÖT keres Goldstein, Shtetkin u. 15.

NAVE fodrászat keres haladókat és főzőnőket kitűnő feltételekkel. Telefon 254904.

LAKÁS

ELADÓ 2 és fél szobás, IV. em., lakás Kiriat Herzog, Avia u. 3., Bné-Brák 17-19-ig, Moskovitz.

ELCSEPELNEK 3 szobás 49 négyzetméter, ármlakásokom szobák, vagy kisebbre árkülbözettel, cholonita, vagy azotira, 805647.

RAMAT-CHENEN hátrérbák 2 és fél szóp szoba, nap-bollér, 748132.

KULONBEPARTU szoba kulcspezéret, T. A. King Georgeon, 18.000,- Tel. 11-13, 17-19-ig 232067.

RITROZOTT szoba étkészőszékkel, jiddisül/írutil beszélő házaspárnak/ide-sebb nőnek, 222336.

BUTORZOTT szoba Drom Tel Avivban idős férfinek/nőnek. Tel. 421215.

KIADÓ bitorozott szoba minden használatával, nőnek, 872173.

DROM Gábalán 3 eladó/kiadó mindennel/ánélkül. 03-249141-5, szoba 17, 18-21 közt.

RISON-LECIONBAN kiadó 4. pluszszék, dupla mellékhelyiség, új, lift. 03-233382.

KIADÓ egy-szoba — komfortos, ha forozott. frontlakás 2800,- Cholim, Szokolov u. Tel. 249534.

ÜZLET

MERKÁZ Wolowelskyn, Emek Jezraé u. eladó, napi épitmény, IV. em. 75 négyzetméter, felosztás, Villany, tehe lift, ipari áram, telefon. Azonnalra. — 70492 296307.

KIADÓ! Rechovet központjában fogászati rendelő. Tel. 054-20775, 03-802293, 03-476142, 054-70762.

ELADÓ mécsárzék, Suk Hákörmel 44. Azonnali átadás. 03-853316.

"SEM" konfekcióműhely engedéllyel, korszerűsített eladó a Muzrábi környékén. 286815, 27052.

KITUNÓ éterem és működő háztartási és tartozási kellek üzlet (kulcspezéret) és kárpitokhoz existenciák a központban. 03-298312.

KULCSPEZÉRET Allenby 3. 4. szóp 5 szoba, telefon, ipari áram, különleges biztonsági berendezések. 03-290951.

JERUZSÁLEN

UJ JERUZSALEMBEN, Vita-Dent fogászati laboratórium, Fogprotézisek törésének és repedésének javítása fél óra alatt. Protézisek felújítása, fogak pótlása azonnali. Nyugdíjasoknak 20% engedmény. Jeruzsálem, Sámáj u. 23, tel. 227878, 719594.

A. SINAI
VARRÓGÉP KÖZPONT
Bné-Brák, r. Akiba utca 19 • telefon 78 82 16

SINGER AKCIÓ

★ Singer 258 varrógép
minden tökéletesítéssel, inkluzív hímzés,
példátlán ára 7.700,- IL
VILLANVMOTORRAL ÉS TÁSKÁVAL.
HÁZHOZZÁLLÍTÁS.
AZ AKCIÓ — MIG A KESZLET TART!

A. SINAI
VARRÓGÉP KÖZPONT
Bné-Brák, r. Akiba utca 19 • telefon 78 82 16

**AKI PÉNZT AKAR MEGTAKARITANI —
JÖJJÖN HOZZANK !!!**

★ Villanvarrógép táskával,
meglepő áron, 3.000,- IL
HÁZHOZZÁLLÍTÁS.
AKI ELOBB JON, NYER

SZALON EDIT-ITA
Bné-Brák • Zechárjá 5, rabbi Akiba 121, sarak
KÉNYELMES, KÖNNYŰ, NYARI
FUZÓK ÉS MELLTARTÓK
KESZEN ÉS MÉRTEK UTÁN.
SZÉP FEHÉRNEMŰ, COTTON COMBINEK.
Ortopéd fűzők a német kártérítésre is (Ocár)
A szalon aug. 12-től 26-ig zárva.

ÉRTESÍTÉS!
Haifa, Gáil és a környék lakosainak.
Kinal módszerrel gyógyító klinika
(akupunktúra)
NYILIK AUGUSZTUS 9-ÉN.
Fogadóórák 16-19-ig, vasárnap, kedden és csütörtökön.
HAIFA, HÁNEVIM UTCA 4, II. EM.,
Tel: 04-71 25 17 • 03-22 18 16
Ajánlatos előzetes helyrendelés.

KÜLÖNFÉLE

03-285519, ALTALANOS remont — építés — csempé — márvány — konyha — szőnyegek — szőnyegek — trissz — festés — tapéta. Nézz meg kész munkáinkat, Balter, Bar Kochba 55.

AKCIO — kedvező áron Trissz plusz javítás plusz biztonsági rások. — Donnepfeld, Tel Aviv, Merkáz 84ÁÁÁJ Melech 12, 856187.

ARADI üdülésre bitorozott szobák és lakások. Érdeklődés: tel. 03-783507, — 03-701270, — 057-98307.

TRISSZEK 350,- métere, rások plusz bútinek 5 éves felelőség. Martin, Tel-Aviv, 816663.

IZAK alapos takarítás és polish felelőséggel. Azonnali szolgálat. 791827, este 700763.

BENI szállítást szolgálat, lakásokhoz az ország minden részébe felelőséggel, vásárol háztartási és villamosági cikketek, stb. 830690, 838367.

A ZUCKERMANN fogászati laboratóriumában expressz javítások fél óra alatt. Tel Aviv, King George 5, Tel. 282429. — Nyugdíjasoknak 20% engedmény.

MAGI-CLEAN szőnyeg és butorhuzat tisztítás otthonában. Folteltisztítás. 03-230645.

RAFI Frizsidertfestés otthonában, minden színben teljes felelőséggel. — 03-625110, 02-221075, 052-33012.

SERUTJ Chituj — dzsukirtás 250,- Engedély 186, Egyéves garancia. — 03-614572, 03-271823.

Salon S. HAIMOVICI

KAVOR

SZINES TELEVIZIÓ?

★ Nálunk kiválaszthatja az Önnek legmegfelelőbb televíziót a rendelkezésünkre álló készülékek közül.
★ Bemutatjuk Önnek a színes adást a nap minden órájában.
★ Mi vagyunk Tel-Aviv legnagyobb és legmegbízhatóbb szalonja
★ Azonnal szállítjuk a színes televíziót

JUTÁNYOS ÁRAK
KÉNYELMES FIZETESI FELTÉTELEK
„EGYENI BEHOZATAL”

109 ALLENBY Rd.,
TEL AVIV
PHONE:
61 55 22-61 32 45

Salon

מאמצי פיוס אמריקניים

המימשל האמריקני עושה מאמצים נכבדים כדי לפייס את ישראל ולפזר השקט תהיה לתפנית במדיניות האמריקנית לרעת ישראל. הנשיא קארטר ושר החוץ וואנס השתדלו להרגיע את שגרירי ישראל והביטוחו לי כי לא חל כל שינוי ברוחם הדיפלומטי העמוק של ארה"ב לישראל והוא מוסיף לקיים התחייבותיה כלפיה.

כך הכריזו לפני כן דובר משרד החוץ האמריקני ודובריו רשמיים אחרים. והובן שגם כפי שנמסר, כי ארה"ב תמשיך על העניין במעורבות הדורשת הקמת מדינה פלשתינית.

אך, בינתיים, שום סימן מעשי אינו מורה על כך כי ארה"ב הפסיקה את הרגליה המסובכים שמטרתם להביא את הפלשתינים (קרי: אש"ף) לשולחן הדיונים כדי להשיג את רצונן של מדינת הפשרה.

נמסר, כי השגריר המיוחד רוברט שטראוס יקדים את בואו לישראל כדי לשייח את שופר החיים בין שתי המדינות. יש לקוות כי ארה"ב מתכוונת להמשיך במעשים שהשגריר כלומר בהכרזות כי רק זה יחזיר את אורח החיים החדש ביחסי שתי המדינות.

AMERIKA MEGNYUGTAT

Az amerikai kormányzat jelentős erőfeszítéseket tesz Izrael „kiengesztelésére”, illetőleg aggodalmának eloszlatására azzal kapcsolatban, hogy változás állt be az amerikai politikában Izrael kárára. Carter elnök és Vance külügyminiszter igyekezett megnyugtatni az izraeli nagykövetet és biztosította arról, hogy nem változott az Egyesült Államok baráti magatartása Izrael iránt és Amerika továbbra is betartja Izraellel szemben vállalt kötelezettségeit.

Hasonló nyilatkozatot tett ezt megelőzően az amerikai külügyminisztérium szóvivője, valamint más hivatalos tényezők. Az amerikaiak megígérték azt is, hogy az Egyesült Államok megvetozza a Biztonsági Tanácsban a palesztinai állam létesítését célzó kuveitii javaslatot.

Csak hogy egyelőre semmiféle jel sem mutat arra, hogy az Egyesült Államok beszüntette komplikált politikai manőverezését, melynek célja a palesztinaiak (érts: PFSz) bevonása a tárgyalásokba — a koolaj államok kívánságának megfelelően.

Közölték, hogy Robert Strauss rendkívüli nagykövet az eredetileg meghatározott időpont előtt érkezik Izraelbe, hogy a két ország közötti kapcsolatok javításáról tárgyaljon.

Reméljük, hogy az Egyesült Államok tetteivel kívánja bizonyítani mindazt, amit hivatalos körök nyilatkozatai annyira hangoztatnak, mert csakis ez állíthatja vissza a teljes és zavartalan bizalom légkörét a két ország között.

RÁBIN:

»Peresz nem alkalmas miniszterelnöki pozíció betöltésére«

A volt miniszterelnök könyvében „fáradhatatlan intrikusnak” minősíti Pereszt — Peresz: „A könyv elolvasása után reagálok”

„Simon Peresz nem alkalmas miniszterelnöki pozíció betöltésére” — állapítja meg közeli napokban megjelenő könyvében Jicchák Rábin Kneszet-képviselő, volt miniszterelnök A könyvből néhány részlet ismertetésre került a televízióban.

Rábin könyvében Pereszt „fáradhatatlan intrikusnak” minősíti, aki ugyszólván minden eszközt alkalmasnak tart arra, hogy elérje az áhitott miniszterelnöki széket; értesülések kiszivárogtatása, a miniszterelnök pozíciójának aláásása és ezzel az egész kormány helyzetének megingatása; mindez pedig az ismert bolsevista szabály szerint: „minél rosszabb a helyzet, annál jobb céljaink elérésére”, azaz ebben az esetben Peresz és hívei számára.

Rábin szerint „Peresz hazugságokra, vagy fél igazságokra alapozta aknamunkáját.”

Rábin azt írja, hogy Peresz „A hadügyminiszter a miniszterelnök ellen” címen valóságos hadjáratot folytatott, mely tönkretette a Munkapártot és végül oda vezetett, hogy Simon Peresz „az izraeli ellenzék vezére” címet érte el.

Rábin a könyv „Konfliktusok a vezetőségben” című fejezetében azt írja, tudta, hogy ki szivárogtatott ki híreket az újságíróknak azzal a céllal, hogy bebizonyítsa miszerint a miniszterelnök rosszul irányítja a kormányt és csak a biztonsági hálózat — amelynek élén a hadügyminiszter áll —

felelő személynek a hadügyi tárcára; nem rendelkezett katonai tapasztalatokkal és fegyverbeszerzés terén szerzett tapasztalatai nem voltak elegendők: „a döntés azonban nem az én kezemből volt. Ha a hadügyi tárcát nem Peresz kapja, úgy a Ráfi-frakció nem támogatta volna a kormányt. Én a magam részéről Alonot tartottam a legmegfelelőbbnek.”

Rábin azt is elmondja könyvében, hogy elhatározta, ha Peresz lesz a miniszterelnök, nem lép a kormányba. „Már a miniszterelnökségért folyó első küzdelemben megismertem Peresz jellemét, tulajdonságait és egyetlen szavát sem hittem.”

Peresz, akit meginterjúvoltak a televízióban, azt mondta, hogy csak a könyv elolvasása után határoz arról, hogy milyen formában reagáljon. — Annyit azonban már most is mondhatok, hogy a könyv nagyon súlyosan árt magának Jicchák Rábinnak. Arra a tényre, hogy Rábin „fáradhatatlan áskálódónak nevezte” Pereszt, ezt válaszolta:

— Érdekes, hogy Rábin ilyesmit mondott nekem amikor együtt dolgoztunk. Ismerem az emlékirat műfajt, amelyben az ösztönök kifejezésre jutása erősebb a tényeknél. A könyv minden alapot nélkülöző, általános jellegű becsmérléseket tartalmaz. Az igazság az, hogy amikor Golda 1974-ben lemondott, két jelölt volt: Rábin és én. Abban állapotunkban, hogy ha egyikünk miniszterelnök lesz, a másik belép a kormányba és vele dolgozik. Három évi együttműködésünk alatt egyetlen kritikai megjegyzést sem hallottam részéről — mondta Peresz, aki cáfolta, hogy aknamunkát folytatott volna Rábin ellen.

MEORIT

az utolsó szó a belső- és külső világítás terén.

Csatlakoztunk az infláció elleni küzdelemhez. — Modern lámpák árusítása példátlanul leszállított áron.

CSAK AZ AKCIÓ IDŐTARTAMARA!

Antik lámpaküldemény érkezett Európából.

TEL-AVIV • DIZENGOFF 172, TELEFON: 22 58 91

TÁRSAS VAGY EGYÉNI UTAZÁSOK ROMÁNIABA

ÉS A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE A LEGJOBB FELTÉTELEKKEL

ANAT-tal (FENICHEU ANCI)

„ROSENTOURS LTD.”-NÉL

RECHOV HERZL 8 • TEL AVIV TELEFON: 51211, 55444, 56470

FIGYELEM!

A hétköznapiokon elfoglalt emberek kényelmére!

MINDEN SZOMBAT ESTE 6-TÓL 9 ÓRAIG

FRIZIDEREK, FEKETE-FEHÉR ÉS SZINES TELEVÍZIÓK, TUZHELYEK, MOSÓGÉPEK, stb.

Állandó kiállítás és árusítása, példátlan áron. Új oléknak különleges engedmények.

»MONDIAL 2000«

TEL-AVIV, DERECH PETÁCH-TIKVA 5. (Kikár Hámosávit)

FIGYELEM!

MEGSZUNTTI AZ IZZADSÁGSZAGOT

H L A V I L I N

A deodorant krém egyszeri használata, teljesen elejét veszi

az izzadság-szagnak, 7-15 napig. Uszás, mosakodás,

akár nehéz fizikai munka, nem csökkentik a Hlavilin tökéletes hatását.

Kapható minden parfümériában és gyógyszerárban.

GYÁRTJA: TÁASZIJOT HLAVIN B. M.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy szeretett édesanyánk, nagyanyánk

STEIN JELISAVETA

Noviszád

elhunyt.

Gyászolják: leánya, fia, menyé, unokái, dédunokái

Felejtethetlen drága férjem, apám, apósom, nagyapánk

Káldor Arnold Ávráham ז"ר

Ujvidék — Rechovot

ÁZKÁRÁJÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

a slosim leteltével, 1979. augusztus 12-én, vasárnap délután 5 órakor tartjuk a rechovoti temetőben. Indulás a lakástól (rch. Gluszkín 42 szám alól) 4.30 órakor.

A GYÁSZOLÓ CSALAD

Felejtethetlen drága férjem, apám, apósom, nagyapánk

Stern Gerson (Géza) ז"ר

Karánsebes — Tel-Aviv

slosimja leteltével

ÁZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1979 augusztus 14-én, kedden d. u. 4.30 órakor a choloni temetőben.

Találkozás az új bejáratnál.

A GYÁSZOLÓ CSALAD

1979 augusztus 13-án, hétfőn megemlékezünk drága családfőnk és cháverunk

Jehosua Gálili (Hirsch) ז"ר

elhunytáról, halálának első éve teteltével. Elzarándokolunk sírjához és

SIRKÓAVATÁST

tartunk délután 3 órakor.

A CSALÁD ÉS KIBUC AMIR

Megboldogult drágánk

ESZTER GRÜNBERG ז"ר

(szül. Lanczet)

elhunytának első éve teteltével

ÁZKÁRÁT

tartunk emlékére 1979. aug. 15-én — כ"ה באב תשל"ט — szerdán délután 4.30-kor, a herzliai temetőben.

A CSALÁD

Drága férjem, fivérem, rokonunk

SOHAM GVI (SCHACHNER) ז"ר

Brassó — Jeruzsálem

slosimján, augusztus 14-én, kedden — כ"א אב — délután 3.30 órakor

ÁZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk a Hár Hámenuhot temetőben.

Autóbusz indul d. u. 3 órakor a Smuel Hánávi u. 36 szám elől.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Megboldogult édesapánk, nagyapánk

FRANKOVITS BERNAT ז"ר

Gyalu — Petách-Tikva

1979 augusztus 15-én, szerdán délután 4 órakor tartjuk a rison-lecioni Gordon temetőben — 3-as autóbusz a risoni Táchánától.

GYÁSZOLÓ FIA ÉS CSALADJA

Szeretett húgom, sógornóm, unokahúgunk, barátnőnk

REICH RENÉE ז"ר

Budapest — Kirját-Szegál

SIRKÓAVATÁST

1979 augusztus 13-án, — hétfőn d. u. 4 órakor tarjuk a choloni temetőben. Találkozás az új bejáratnál.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD